

Conceptnotulen raadsvergadering

Presentielijst

Vergadering:
Gemeenteraad Heerlen

Vergaderdatum:
21 juli 2021

Tijdstip vergadering:
18.00 uur

Aanwezig:

Leden:

K. Adema, S. Bayraktar, M.M. van den Berg, S. Bottenberg- Brylka, P.H.A. Brauer, F.W.S. Daamen, P. Diederer, H.M.J. Gelissen, E.A.N.M. Géron, T.G.M.M. de Groot, L.C.H. Hazen, J.A. Heine-van Dartel, A.M.G. Hendriks-Berg, C.J.W. Hesse, P.C.C. Kastrop, E.M. Kerssemakers, H.A. de Kleijn, H.W. Leeman-Nöllgen, R.H.F. Leers, R.P.E. Meyer, P.A. Pauwels, A.A.W.G.M. Santegoeds, M.H. Schreurs, W.F.G. Sijstermans, J.A.H.M. Vaessen en H.M.A.M. Verreck

Wethouders:

M.E.E. De Beer, C.M.J.P. Claessens, J.M.M. Clemens, A.W.A. Keulen en P.M.A. van Zutphen

Voorzitter:

R. Wever

Griffier:

T.W. Zwemmer

Verslaglegging:

O.H.M.H. Toirkens-Geurts

Afwezig:

Leden:

N.A. Aarts, J.P. Bertholet, H.A.H.M. Butink, W.G. Gouders, J.J.G. Horssels, O.W.M. Mous, A. Oulad Lmaroudia, M.P.G.M. Peters, P.S.M-L Plusquin, E.J. Tijdeman en A.A. Winkens

Wethouders:

A. Damen

1. Opening en vaststellen agenda raadsvergadering

De voorzitter

Dames en heren, ik open deze extra raadsvergadering.

2. Vertrek DSM uit Heerlen

De voorzitter

Ik geef als eerste het woord aan de heer Meyer, omdat hij dit debat heeft aangevraagd. Daarna geef ik het woord aan de heer De Groot. Ik denk dat alle fracties het woord willen voeren. Ja, dat is het geval. Ik begin bij de heer Meyer.

Eerste termijn

De heer Meyer, SP

Voorzitter, dank u wel. We hebben net tijdens de demonstratie een bedrijf kunnen zien dat in deze stad is groot geworden. Duizenden mensen in deze stad en streek, onze grootvaders en grootmoeders, hebben er in de afgelopen 120 jaar gewerkt. *(geluid valt weg)* Velen in onze streek hebben een directe band met de oude staatsmijnen, maar zeker ook met de Dutch State Mines, zoals DSM tegenwoordig heet. We hebben gezien hoe die multinational zich na 120 jaar op een wat mij betreft ongekend wereldvreemde manier gedraagt. Stel dat je een kantoor moet verlaten, omdat het betreffende kantoor niet meer voldoet aan de eisen van deze tijd. Als je dan stelt dat de verhuizing naar Maastricht goed verdedigbaar is vanwege de ecologische voetafdruk en de flexplekken - alsof dat hier niet zou kunnen - en dat de verhuizing goed is voor de regio, dan getuigt dat echt van een volkomen wereldvreemdheid.

Je zou kunnen zeggen: meneer Meyer, kijk je dan op van de wereldvreemdheid van CEO's en besturen? *(geluid valt weg)* De heer De Beer, de directeur Vastgoed van DSM, had een vaag verhaal en durfde te zeggen waarom ze voor Maastricht hebben gekozen, namelijk: het is gewoon dichterbij, waar je chic kunt lunchen en dineren. Ik denk dat ze dan onderschatten hoe je dat ook in deze stad kunt doen. Dat heeft niets met respectvol te maken.

Meneer de voorzitter. Ik wil mij vandaag eigenlijk niet per definitie heel erg veel meer uitlaten over DSM, want we hebben net gehoord hoe zij in de wedstrijd zitten. Ik wil mij vandaag ook uitlaten en het debat aangaan over wat er in vredesnaam in Maastricht is gebeurd in de afgelopen maanden. Ik meen dat echt in alle oprechtheid en inhoudelijkheid. Meneer de voorzitter, u kunt mij straks hopelijk in uw beantwoording corrigeren als ik het verkeerd heb begrepen uit alle stukken, de beantwoording van schriftelijke vragen en de beantwoording van schriftelijke vragen door de provincie. Inmiddels hebben we ook het verslag, of in ieder geval een aantal stukken, kunnen zien van de vergadering van de gemeenteraad van Maastricht. Begrijp ik nu goed dat de gemeente Maastricht al in maart in het provinciehuis is geïnformeerd over het vertrek van DSM uit Heerlen en is verzocht om met een voorstel uit Maastricht te komen? Ik laat even in het midden of dit 1 maart of eind maart was, want dat weten we niet. Ik heb wel geconstateerd dat uw antwoord, meneer de voorzitter, als burgemeester, op mijn schriftelijke vragen over wanneer Heerlen geïnformeerd is, eind april is. Kan ik concluderen dat DSM het weinige respect heeft gehad om niet alleen Heerlen pas veel later te informeren, maar intussen ook al succesvol heeft geprobeerd om zowel de gemeente Maastricht tegen Heerlen als ook het Provinciehuis tegen Heerlen, of in ieder geval voor het vertrek van het hoofdkantoor van DSM uit Heerlen voor het karretje te spannen?

En verder, wat blijft er van samenwerking in Zuid-Limburg over, als je je zo makkelijk laat uitspelen? Ik wil toch het voorbeeld geven van enige tijd geleden, toen de Belastingdienst landelijke plannen had om uit een aantal gemeenten in onze provincie te vertrekken. Ik herinner me dat dit onder andere uit Heerlen, Maastricht en Venlo was. Heerlen trok toen samen op met Maastricht en Venlo. Uiteindelijk ging de Belastingdienst weliswaar weg uit Venlo, maar bleef de Belastingdienst in Maastricht en Heerlen.

Heerlen was toen degene - dat gebeurde enige tijd geleden door een van uw voorgangers - die actief de samenwerking opzocht met zowel Venlo als Maastricht. Meneer de voorzitter, zo hoort het. Dat is hoe je het hoort te doen. Dat is wat een Limburglobby hoort te zijn. Als je Annemarie Penn, de burgemeester van

Maastricht, bent en je hoort in Maastricht, of het nu het gemeentehuis of het provinciehuis betreft, dat een bedrijf met historische banden, al 120 jaar, in deze streek van plan is om weg te gaan, dan is het bellen met je ambtsgeenoot in Heerlen toch het eerste wat je doet? Je zegt dan tegen DSM: "Ik ga eerst met mijn collega bellen en ik laat u naderhand wat weten. Tring, tring, beste Roel, hier ben ik, Annemarie Penn. Ik wil je informeren over wat hier aan de hand is, want dit gaat iets betekenen voor jouw stad en voor jouw streek". Ik wil weten of dat actief of passief ergens tussen maart - in hun stuk hebben we kunnen lezen dat zij toen door DSM benaderd en gevraagd zijn - en eind april is gebeurd. Heeft men vanuit Maastricht, vanuit welk gebouw dan ook, een telefoontje gepleegd of iets anders gestuurd om Heerlen te informeren of alarmeren, om zo samen op te trekken om DSM voor de regio en in dit geval voor de streek waar het bedrijf is groot geworden te behouden?

Meneer de voorzitter, als ik doorredeneer dan zie ik in al die verschillende stukken ook staan dat zowel de provincie als de gemeente Maastricht zegt: het was al een onherroepelijk besluit. Ja, als dat je houding wordt, schrijf dan alle samenwerking maar op je buik. Dan gaat ieder bedrijf en iedere organisatie voortaan zeggen: ja, het is een onherroepelijk besluit, dus nu kunt u wel het vingertje opsteken.

Meneer de voorzitter, stelt u zich nu eens voor dat Mosa of de medische faculteit of de rechtenfaculteit - waar ik zelf heb gestudeerd - in Maastricht u zouden bellen en zeggen: "meneer Wever, we willen weg uit Maastricht. Dat is een onherroepelijk besluit. Wilt u een voorstel doen?" Echt, de Maas zou overkoken. Ze zouden schuimbekken in Maastricht als we dat zouden doen. Echt, de wereld zou te klein zijn als dat zou gebeuren. En nu moeten wij hier zeggen: ja, het klopt, de werkgelegenheid voor de regio is behouden. We moeten ze bijna dankbaar zijn dat ze dit voor óns hebben gedaan. Dat is zo ongeveer wat ze suggereren. Meneer de voorzitter, ik begrijp het werkelijk waar niet. Als ik teruglees wat men er in Maastricht over heeft gezegd, dan zie ik dat men er één zinnetje aan heeft gewijd. Mevrouw Penn, de burgemeester, heeft gezegd dat de burgemeester van Heerlen het wel jammer vond, maar er wel begrip voor had. Ik wil wel weten hoe dit gesprek naderhand kennelijk is gegaan. Ik vind het verbijsterend dat er zowel in Maastricht als in het provinciehuis zo weinig gevoel is voor hoe je samenwerking in Zuid-Limburg zou moeten oppakken.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik hoor de heer Meyer zeggen dat er kennelijk het een en ander staat in de raadsnotulen van Maastricht. Ik heb daar geen kennis van genomen. Als de stukken openbaar zijn, dan ga ik ervan uit dat die stukken een bepaalde datum kennen. Ik vind het raar dat als die datum voor de datum lag dat wij kennis hebben genomen van dit besluit, er niet iets is gebeurd vanuit fracties vanuit Maastricht. Hebt u daar ook iets van gehoord? Mij stoort het, net zoals u, dat dit zo lang is stilgehouden. Ik ken die notulen nog niet, maar ik neem er graag kennis van. Als ze openbaar zijn al helemaal.

De heer Meyer, SP

U mag ervan uitgaan dat alles wat ik zeg, is gebaseerd op openbare stukken. Ik ben nergens betrokken geweest bij enige geheime of vertrouwelijke vergadering in Maastricht. Dan had u het wel gehoord, kan ik u vertellen. Maar dat is natuurlijk niet zo. Alles is te vinden. Voor de goede orde, ik combineer openbare beantwoording van vragen in de Staten, hier en in Maastricht. Ik ben bereid om de heer Leers van elke informatie te voorzien, maar die kan hij ook zelf vinden.

Inderdaad, ik ben zeer benieuwd hoe dat precies is verlopen. Ik weet in ieder geval dat mijn eigen fractie niet aanwezig was bij die bespreking. Daar heb ik contact mee gehad. Iedere partij moet dat maar zelf doen, zou ik willen zeggen. Maar die stukken zijn verder te vinden.

Meneer de voorzitter, ik stel dus zeer grote vraagtekens bij hoe wij ... Kijk, wij zijn gekke Henkie niet. Wij hebben in het verleden geregeld klappen opgevangen. Laten we zeggen, hoe boos we vandaag ook zijn - ik was echt woedend afgelopen week, volgens mij geldt dat ook voor u, meneer de voorzitter - wij komen uiteindelijk deze klap weer te boven, zoals we elke klap weer te boven komen. Wij rechten onze rug, de borst gaat vooruit en we gaan weer in een nieuwe transformatie, zoals onze stad en streek dat al 100 jaar doet. Ik heb daar geen enkele twijfel over. Je zou bijna denken, laat ze het met elkaar oplossen - daar ben

ik nog lang niet, want ik vind dat we alles moeten doen om DSM te behouden - want wij gaan het beter doen in de toekomst; hoe dan ook, met of zonder DSM.

De echte vraag is: hoe moet je nu verder met de samenwerking in Zuid-Limburg als je op deze manier - ik wil dat woord toch maar gebruiken - genaaid lijkt te worden. We zijn gekke Henkie niet. Ik blijf graag openstaan voor andere informatie, mocht die er zijn. Maar na alles wat ik nu heb gezien in de openbare stukken, kan ik niet anders zeggen dan dat het op z'n minst verraderlijke lucht is. Het stinkt wat daar is gebeurd. Voor zover ook maar iemand denkt "ach, ze zullen het vervelend vinden, maar ze hebben er begrip voor", zal ik in ieder geval namens mijn fractie uitspreken dat er geen enkel begrip bestaat voor de handelswijze, laat staan dat je er vervolgens ook nog geld bij doet.

Dat is mijn volgende punt: DSM heeft een ereschuld aan deze streek. En niet een beetje ook. En niet zuinig ook. Ik wil de vergelijking maken met Philips. Ik maakte net de vergelijking met de Belastingdienst over hoe wij dat in het verleden hebben gedaan. Wij, in deze stad, hebben de samenwerking opgezocht. Ondanks dat we alle reden hebben om te zeggen "laten we op de allereerste plaats voor onszelf gaan", hebben we het altijd samen gedaan. Toen in Eindhoven bij Philips niet alleen de productie grotendeels verdwenen was, maar ook het hoofdkantoor verdween van Eindhoven naar Amsterdam, heeft Philips behoorlijk veel geïnvesteerd in die regio. Daar kun je over redetwisten. Sommigen vonden dat te weinig, maar er is in ieder geval heel veel geïnvesteerd in Eindhoven en omgeving. Mijn vraag is: wat gaat DSM hier investeren als zij onverhoopt weg zou gaan? Wat is haar ereschuld? Tot dusver kunnen wij zien dat zij niet alleen haar ereschuld niet inlost, nee, ze krijgt 3,5 miljoen euro gemeenschapsgeld mee, waarvan de helft van de provincie en nota bene cynisch genoeg van de provincie zo ongeveer een half miljoen uit deze eigen regio. Je zou dus kunnen zeggen dat wij uit een bizarre omgekeerde solidariteit meelappen voor de verhuizing van DSM van de streek waar zij vandaan komt naar Maastricht, omdat de directie - laat je niets wijsmaken over ecologische voetafdruk en flexplekken - graag chic wil dineren aan de kade van de Maas. Dát is wat hier gebeurt, en niets anders dan dat. Laat ze dat dan ook erkennen, zou ik willen zeggen.

Meneer de voorzitter, tot slot. We hebben een conceptmotie voorgesteld. Voor de helderheid: ik noem nadrukkelijk dat het een concept is, waarbij we open staan voor ieders samenwerking. Er mag ook ieders logo op. U mag het logo van ons ook nog rechtsonder zetten als u dat wil. Het maakt ons allemaal niet zo heel veel uit, als er maar een duidelijk signaal en een hele duidelijke boodschap komt, zowel over de ereschuld van DSM als ook over hoe wij niet met ons laten sollen in deze stoere en moedige stad. Ik nodig dus de hele raad uit om die motie mee in te dienen, te verbeteren of wat je maar wil.

Tot slot, meneer de voorzitter, de laatste opmerking en laatste vraag voor nu in deze eerste termijn. Ik weet dat we er niet over gaan, maar het is interessant om dit tot ons te nemen. Heeft u er kennis van genomen dat het gemeenschapsgeld dat de provincie inzet komt uit de pot ... Ik citeer uit het stuk van de Staten zelf: "Middelen beschikbaar te stellen voor de leefbaarheid in kleine kernen, wijken, buurten en dorpen." Er gaat 1,75 miljoen van de provincie, waarvan ongeveer een half miljoen indirect uit deze regio, uit een pot die bedoeld is voor kleine kernen, wijken, buurten en dorpen. Nu zou je met een knipoog kunnen zeggen dat Maastricht misschien een dorp is, maar dat is natuurlijk niet wat hier aan de hand is. Wat hier aan de hand is, is dat er geritseld en geregeld is achter onze rug om. Het is echt abracadabra van jewelste, waar je alleen maar furieus op kunt reageren. U hoort aan mijn kalmte dat ik dit inhoudelijk probeer te doen en niet zozeer in verbale toon, maar u mag echt van mij aannemen dat de SP-fractie kookt van woede. Hier is het laatste woord nog niet over gezegd. De samenwerking in Zuid-Limburg is door de gemeente Maastricht en door het provinciehuis op het spel gezet, zo niet vorige week door hen diep in de koelkast gestopt, als het aan de SP-fractie ligt.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Het is ongebruikelijk, maar ik wil me hier rechtstreeks richten tot de eindverantwoordelijken van DSM. Beste bestuurders van DSM, helaas bent u niet aanwezig vanavond en kan ik het woord niet rechtstreeks tot u wenden, in de zin van een persoonlijk contact. Onze uitnodiging om u voor het DSM-kantoor of in deze raad te verantwoorden, heeft u niet opgepakt. Dat zegt veel. Ik ga er echter van uit dat u meekijkt en luistert.

Welnu. U verwoordt in het persbericht van 15 juli jongstleden het volgende: het nieuwe kantoor in Maastricht verbindt de historische wortels van het bedrijf door oud met nieuw aan elkaar te koppelen.

Bij blijkbaar gebrek aan historisch benul help ik u, topbestuurders van multinational DSM, met een korte recente geschiedenisles. Ik bespaar u de ontwikkeling van de mijnbouw in Zuid Limburg. Juist ja, die waar uw bedrijf de basis heeft gelegd om zich door te ontwikkelen tot een wereldconcern.

Op 17 december 1965 kwam minister-president Joop den Uyl met het plan op de proppen om de mijnbouw in Zuid-Limburg langzaam af te bouwen. We konden niet meer concurreren met de goedkopere mijnbouw in de ons omringende landen - Slochteren was ontdekt - maar er zou worden gezorgd voor vervangend werk. In 1974 werd de laatste mijn gesloten. Rond die tijd begon ook de ellende. Heerlen transformeerde langzaam van tweede rijkste stad van Nederland naar heroïnestad nummer 2. Ondanks de vervangende arbeid bij ABP, CBS, Donorregister en Pensioenfonds Defensie, holde de regio achteruit. Met als gevolg sociale achterstanden waar de stad al vele jaren hard aan werkt om deze in te halen.

Jazeker, ABP en CBS zijn gekomen. Maar de destijds ook aangewezen andere overheidsdiensten zijn inmiddels alweer verdwenen. Ook ABP zit inmiddels al met 800 arbeidsplaatsen in de Zuidas. CBS laat aan duidelijkheid niets te wensen over; zij hintten om hier eveneens te verkassen.

Kunt u zich voorstellen welke rol DSM als referentiebedrijf had kunnen vervullen voor deze regio? Een stad waar het grote DSM zetelt, een multinational die zijn roots nooit zal verloochenen, dachten wij. Een regio in opbouw, waar bedrijven graag hun activiteiten willen ontplooiën en waar mens en werk elkaar vinden in wederopbouw en bloei. "Helaas pindakaas", zeggen de DSM CEO's. "Wij gaan lekker naar Mestreech. Doe, zoek het verder maar zelf uit". Hoezo maatschappelijke betrokkenheid?

De heer De Vreeze werkt al 31 jaar bij DSM. Dan mag je toch enig historisch besef verwachten. Dat mag je sowieso verwachten van iedere topbestuurder van een multinational, dus ook van de dames Schippers en Matchet. Zij moeten weten waar de zaden geplant zijn, de wortels gespreid zijn en de eerste oogsten zijn binnengeharkt. Hierop heeft dit bedrijf kunnen bouwen, voor een groot deel over de ruggen van koempels en hun families.

U zult het amper gevolgd hebben, maar wij in Heerlen zijn inmiddels goed op weg. Echter op sociaal gebied zijn we nog lang niet bij de finish. Dat ziet ook de landelijke overheid. Plan Heerlen-Noord wordt gezien als grote noodzaak om de Oostelijke Mijnstreek te helpen weer back-on-track te komen. Het is een generatieplan, beste DSM-bestuurders. Over 30 jaar hopen wij daar de vruchten van te plukken. Maar ook nu al werken wij keihard samen met onze inwoners aan de ontwikkeling van Heerlen.

En dan, dit besluit van DSM. Heeft u enig idee wat dit persbericht van u heeft losgemaakt in de huiskamers in Kerkrade, Brunssum, Landgraaf en Heerlen? Bij families die hun opa's, hun vaders hebben zien ploeteren, die hoestend en ziek uit de mijnen kwamen, het zwarte goud delvend voor de Dutch State Mines. Die tegelijkertijd ook trots waren op het mijnverleden, de saamhorigheid van de koempels, voor elkaar door het vuur gingen, vriendschappen voor het leven smedend.

U, bestuurders van DSM, begraaft dat gevoel met een ongevoeligheid die onovertroffen is. Wij zijn verbijsterd over zo veel onfatsoen en gebrek aan respect aan de regio die aan de wieg stond bij uw geboorte. Die u heeft gevoed en onderhouden, die u nooit in de steek heeft gelaten, die u heeft groot gemaakt.

Stiekem met Maastricht een deeltje sluiten; daar werd net al aan gerefereerd. Fraai hoor. Ook van de kant van het Maastrichtse bestuur. Besef goed, burgemeester van Maastricht, dat u hiermee een bom onder de onderlinge samenwerking in de regio legt. Weg is het vertrouwen, mevrouw Penn.

En dan, alsof het niet nog gekker kan, vangt DSM als klap op de vuurpijl ook nog eens 3,5 miljoen euro aan overheidsgeld van de gemeente Maastricht en de provincie Limburg voor de bouw van een nieuw kantoor in Wyck. Megawinsten. In 2020 heeft DSM een minder gedraaid jaar door corona met slechts 506

miljoen winst, en dan dit bedragje ook nog eens verzwelgen. Mevrouw Schippers, mevrouw Matchet en de heer De Vreeze, u moet zich diep schamen.

Voorzitter. Tot slot enkele vragen aan ons college. Heeft u op enig moment overwogen om de geheimhouding te beëindigen toen u in de gaten kreeg dat dit concern vastbesloten was om Heerlen de rug toe te keren? Dit om wellicht op een andere manier DSM en de gemeente Maastricht onder druk te zetten om op zijn minst tot heroverweging over te gaan.

Waarom heeft u het seniorenconvent van de raad niet eerder geïnformeerd? Ik kan me niet voorstellen dat er geen vooroverleg heeft plaatsgevonden binnen de burelen van Maastricht. Is hier nadere informatie over op te vragen? Graag uw reflectie hierop.

De OPH vraagt u met grote klem om er alles aan te doen om in ieder geval de 3,5 miljoen aan overheidsgeld ten behoeve van de bouw van het DSM-kantoor terug te draaien. Totaal onaanvaardbaar dit. Wij hebben hier vandaag een motie over ingediend.

Wij vragen het college om zo spoedig mogelijk met een actie- c.q. lobbyplan te komen met als doel om de werkgelegenheid in het Heerlense te borgen c.q. uit te breiden. Dit tegen de achtergrond van de tendens, zoals zojuist geschetst, van mogelijk vertrekkende instellingen uit Heerlen en de haar omringende gemeenten.

Tot zover in de eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel, meneer De Groot. Meneer Van den Berg. Ik ga maar gewoon het rijtje af.

De heer Van den Berg, VVD

Dank u wel, meneer de voorzitter. Meneer de voorzitter, to the point. DSM heeft aangekondigd om onze stad na 120 jaar te verlaten; naar Maastricht nota bene. Daardoor is de werkgelegenheid voor de regio weliswaar behouden. Velen hoeven niet te verhuizen. Maar meneer de voorzitter, het voelt niet goed. Onze stad heeft recht op antwoorden. Op de eerste plaats van de DSM, van de provincie, van de gemeente Maastricht, maar uiteraard ook van ons college. Hoe kunnen we als raad begrijpen waarom DSM deze keuzes maakt, maar vooral hoe kunnen we het uitleggen aan onze inwoners? Heeft DSM geen oog voor het verleden en niet voor de toekomst van onze stad en regio?

Meneer de voorzitter. DSM is een autonoom bedrijf, maar ze lijken een bedrijfsmatige afweging te hebben gemaakt. Is dat fout? Zeker niet. Dagelijks maken bedrijven op vele vlakken hun afwegingen, maar als er één bedrijf is dat zo verbonden is met Heerlen, dan is DSM dat wel. Beseft DSM dat ook? Kennen zij onze gemeenschappelijke geschiedenis? Kennelijk was die van zodanig ondergeschikt belang, dat ze eroverheen zijn gestapt. Het lijkt erop dat DSM in essentie een koude, nuchterige, zakelijke bedrijfsmatige afweging heeft gemaakt. Dat het voor Heerlen teleurstellend is, is op z'n zachtst gezegd een understatement. Krijgen we daar een besluit mee omgebogen? Hoogstwaarschijnlijk niet, maar het is zaak om juist nu in gesprek te blijven en hen aan te spreken op hun Heerlense verantwoordelijkheid. Het lijkt ons dan ook niet te veel gevraagd om nog dit jaar tot afspraken te komen over de herinvulling van de huidige locatie, maar breder tot betrokkenheid van DSM bij de stedelijke opgave. Als stad zitten we immers niet te wachten op een spookgebouw. Ook voor de provincie ligt daar een belangrijke rol.

Maar meneer de voorzitter, op de achtergrond speelt een veel kwalijkere zaak. Met gemeenschapsgeld - DSM lijkt daar ontvankelijk voor - wordt een voor de Parkstadregio belangrijk bedrijf naar een andere stad op 25 kilometer afstand gefaciliteerd. Dat een bedrijf om hen moverende redenen een keuze maakt, is nog tot daaraan toe. Maar dat het door de gemeente Maastricht en de provincie wordt gefaciliteerd, is beneden peil. Argumenten dat de facilitering in de renovatie van het te verwerven gebouw zit, mag dan wel formeel zo zijn, maar iedereen ziet dat het gekunsteld is om DSM te lokken.

We kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat hier sprake is van verkapte staatssteun. Wat vindt Den Haag daar eigenlijk van? DSM is toch een van de Nederlandse parels? Is daar contact over geweest?

Meneer de voorzitter, het proces. Wat is het belang geweest voor Heerlen om mee te gaan in de geheimhouding? Waarom wordt het nu pas wereldkundig gemaakt, zo vlak voor de zomervakantie? Zijn

we door DSM, de provincie of de gemeente Maastricht aan het lijntje gehouden? Graag daar uw antwoorden.

Meneer de voorzitter. Als Heerlen kunnen we niet de agenda van Maastricht bepalen. Ook zij zijn in zekere mate autonoom. Maar wat wel duidelijker geworden is, is dat onze relatie met Maastricht niet oprecht is. Als er geen vertrouwen is, moet je hooguit nog samenwerken tot hetgeen in regionaal verband minimaal nodig is. Ook hier zijn antwoorden gewenst. Het moet voor de gemeente Maastricht toch vanaf minuut één duidelijk zijn geweest dat dit zeer gevoelig zal liggen? Is er door Maastricht contact gezocht met Heerlen? Zo ja, wat was het resultaat van die beraadslagingen? Zo niet, hebben wij de telefoon gepakt? Wanneer? Meneer de voorzitter. Met de provincie hebben wij een andere relatie. Die lijkt, voor zover ik kan beoordelen, warmer een heeft ook een formeel wettelijk karakter. Maar ook hier kunnen we dezelfde vragen stellen als bij de gemeente Maastricht. Primair: waarom? Waarom? Wie heeft contact gezocht met de provincie? Wat waren de argumenten van de provincie? Zijn er überhaupt afspraken gemaakt? Is er nog een rol weggelegd voor de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg? Hoe denkt de provincie verder te gaan?

Meneer de voorzitter. Er zijn tig vragen te stellen. De antwoorden zorgen misschien voor verheldering, maar ik waag te betwijfelen of dit onze teleurstelling wegneemt. Er is hoe dan ook werk aan de winkel. Het gesprek moeten steviger, met de DSM en de provincie. Hoe denken zij ons tegemoet te komen ten aanzien van een leegstaand DSM-pand en onze stedelijke agenda in het algemeen?

Tot zover mijn bijdrage in de eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel, voorzitter. Er is al veel gezegd. Ik begin met een citaat uit een brief van de provincie Limburg. "Op de ongeëvenaarde veerkracht van Heerlen, een stad die zichzelf keer op keer met succes heeft heruitgevonden, wordt opnieuw een beroep gedaan." De provincie zegt: Heerlen redt het wel. We hoeven DSM niet in Heerlen te houden, want Heerlen komt er wel bovenop. Ik denk: waar komt dit vandaan? Het is natuurlijk zo dat wij ons keer op keer heruitvinden, zoals ik net refereerde op het plein bij DSM. We regelen dat ook wel, maar hoe gaat de provincie met ons om? U schrijft in uw eigen brief in de beantwoording van de heer Meyer dat u eind april door mevrouw Schippers bent geïnformeerd over deze stap. Vervolgens schrijft u dat u de provincie als medestander hebt ervaren. Vervolgens schrijft u dat de provincie in maart al wist wat er ging gebeuren. Ik snap het niet, maar misschien kunt u een toelichting geven op hoe dit kan. U wordt gewoon in de maling genomen door diezelfde provincie. Deze ambtenaar is aan het werk om te regelen dat die 1,75 miljoen voor DSM wordt vrijgespeeld en daar is een ambtenaar aan het lobbyen om te kijken hoe we het kunnen tegenhouden. Er is een soort tweesporenbeleid dat ik niet vat. Misschien kunt u daar duiding aan geven. Anders hoop ik dat de heer Remkes dat een keer komt doen, of zijn opvolger. Maar ik snap het niet. Dat zou misschien aan mij kunnen liggen.

Over de 1,75 miljoen van de provincie zei de directeur Huisvesting net dat elk bedrijf daar recht op heeft. Ik zou dat nog weleens willen zien. Hoe kan uit de nota Kleinekernenfinanciering 1,75 miljoen worden gehaald om de kleine kern van Wyck te herorganiseren? Ik snap het niet. Ik ben verbaasd. Ik wist dat er ergens in het voorjaar een besloten vergadering is geweest in Maastricht. Nadat het deze week bekend is geworden, heb ik navraag gedaan bij mijn partijgenoten in Maastricht. Zij zeiden: het is een besloten vergadering geweest, waarvan de stukken ook niet openbaar zijn. Ik hoor nu dat de stukken openbaar zijn. Ik wil daar graag kennis van nemen en zien wat mijn partijgenoten daarover hebben gezegd. Dat weet ik natuurlijk nog helemaal niet, omdat het besloten was. Maar daar hebben we ook nog wel een gesprek mee te voeren. Ik denk: wat doe je mij nu aan? Waarom overleg je daar niet over? Waarom geef je niet het signaal af: jongens, er gaat iets gebeuren in die stad rondom DSM?

Het is volstrekt helder dat DSM weggaat. De vraag is: welke erfenis laten zij achter? Pakken zij - net zoals Philips heeft gedaan in Eindhoven - de rol op of niet. Dat is natuurlijk de grote vraag. Ik ben heel benieuwd

hoe wij in Zuid-Limburg bepalen hoe we moeten omgaan met dit soort werkgelegenheid. Wie bepaalt dat: de gemeente, de regio, stadsregio Parkstad of de provincie? Hebben wij dit met elkaar vastgelegd in een goedgekeurd plan? Zoals dit nu gaat, lijkt mij niet de manier hoe wij met elkaar moeten omgaan in deze provincie. Dat legt gewoon een bom onder elke vorm van samenwerking.

Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Verreck. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u. Ik kan mij in zeer grote mate aansluiten bij wat mijn collega's zeggen. Wij zijn boos. Wij zijn ontdaan door zo'n rotstreek. Vervolgens moeten wij niet in boosheid handelen, maar moeten we nadenken. Wat kunnen we uit deze situatie halen? De bestaande samenwerking die er in Zuid-Limburg is, moeten we niet meteen kapotgooien.

Hoe kunnen we de ereschuld vaststellen? Wie stelt deze vast? Hoe kan Heerlen dit naar een positieve kant draaien? Wie heeft de eerste stap gezet? Is dat DSM of heeft DSM Maastricht gelokt? Is Maastricht misschien toch een beetje jaloers op wat Heerlen allemaal kan en heeft? Kunnen ze nog meer pareltjes van ons binnenhalen of andersom?

Als wij onze collega's in de Staten benaderen en zeggen - dat hoeven we misschien niet eens te zeggen - "jongens, er moet een motie komen om die bijdrage van de provincie aan DSM tegen te houden", dan lijkt me dat ook een goede zet.

Dat was het, tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Hazen.

De heer Hazen, Stadspartij

Dank u, voorzitter. Ik zal ongetwijfeld gedeeltelijk in herhaling vallen, maar dat kan ook niet uitblijven met dit onderwerp. Gebrek aan historisch besef. Een slag in het gezicht van Heerlen en de hele mijnstreek. Pijnlijk. Ongehoord. En door ons met een voldongen feit te confronteren, ook zwaar onbeschoft. Meneer de voorzitter, conclusie: Heerlen is blijkbaar niet aantrekkelijk genoeg. Waarom? Dat weet ik niet.

Wat rest voor Heerlen? Wij zitten straks met een onbruikbaar kantoorpand aan de rand van ons centrum. Heerlen heeft de laatste jaren geïnvesteerd. Heerlen heeft veel geld uitgegeven om overvloedige kantoorvierkante meters en winkelruimte uit de markt te halen. Nu wordt ons ongevraagd een hoop ellende in de maag gesplitst. Deze ellende wordt ook nog eens gesubsidieerd door gemeenschapsgeld, 3,5 miljoen, van de provincie en de gemeente Maastricht. Het is natuurlijk allemaal geld van de burgers. Dat is helemaal te gek.

Meneer de voorzitter, hoe moeten we verder? Het is een voldongen feit, dus - hoe zal ik het zeggen - Schadebegrenzung is gevraagd. We moeten van dat kantoor af. Ik zou het college willen oproepen om op welke manier dan ook DSM te verplichten om dat ding af te breken en schoon op te leveren, zodat wij als gemeente iets nieuws in de markt kunnen zetten met dat stuk grond. Misschien voegen we het toe aan het natuurgebied Terworm, misschien starterswoningen of seniorenwoningen aan de rand van het centrum. Dat beslissen wij dan wel.

Daarvoor kan 3,5 miljoen subsidie, die volledig ten onrechte naar Maastricht gaat, best worden gebruikt. Ik zou het college dus willen oproepen om daar echt werk van te maken.

De Stadspartij heeft de volgende openstaande vraag. Ergens in maart is het besluit genomen door de provincie om geld te geven voor deze verhuizing. Wie is daar verantwoordelijk voor geweest? Is dat het voormalige college van gedeputeerden geweest? Welke gedeputeerde dan? Daar weten we van dat er in het verleden heel wat is gekonkeld. Ik zou dat dus wel graag willen weten.

Ik roep dan ook op om een krachtig protest te laten horen over de hele procedure en een oproep aan de provincie te doen om de subsidie niet naar DSM te laten gaan, maar naar Heerlen te laten komen, zodat het gemeenschapsgeld ook voor de gemeenschap wordt gebruikt en niet voor een individueel bedrijf.

Dan heb ik toch een vraag. Ik heb in het betoog al gezegd dat ik het heel respectloos vond dat wij zonder overleg met een voldongen feit zijn geconfronteerd. U bent daarover onder geheimhouding geïnformeerd. Dat vond ik respectloos. Dat heb ik al gezegd. Hebt u niet overwogen om ook respectloos te zijn en te zeggen: geheimhouding, ammehoela, dat gaan we natuurlijk delen met onze gemeente. Waarom hebt u dat niet gedaan?

Ik heb het al een paar keer gehoord. Het is en blijft een heel schrale troost dat de arbeidsplaatsen behouden blijven voor Zuid-Limburg, maar dat is wel belangrijk.

Dank u.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Hazen. Mevrouw Schreurs.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Dank u wel, voorzitter. Wat een slechte timing. Wij waren allemaal bezig met de watersnoodcrisis van Limburg, toen DSM een feestje afkondigde: "hiep hoi, we gaan verhuizen van Heerlen naar Maastricht". Ongelofelijk. En dan kwam het verkoopverhaaltje. "We doen het vanwege duurzaamheid. We doen het vanwege het nalaten van een kleine footprint". Net alsof dit niet realiseerbaar zou zijn in Heerlen. Wij waren dus nogal verbijsterd toen deze berichten langskwamen.

Wij waren net helemaal verbijsterd als je het verhaal hoort van de vastgoedmeneer van DSM - de directie zelf nam niet eens de moeite om te komen - die dan ook nog zegt: Heerlen heeft geen internationale allure, dus daarom kiezen we voor Maastricht. Hoeveel messen kun je Heerlen in de rug duwen?

Vervolgens kwam ook nog het verhaal dat er extra geld komt van de provincie en de gemeente Maastricht. Dus met andere woorden, met de belastingcenten van onze Limburgse inwoners financieren we ook nog deze verhuizing mee. Onbegrijpelijk. Hoe kan een provincie hieraan meedoen?

De vragen over de procesgang zijn eigenlijk allemaal al aan de orde geweest, dus die zullen dadelijk ook wel worden beantwoord. Wij hadden die vragen ook. Wij hadden ook de grote vraag: kunnen we hier überhaupt nog iets aan doen? Wat kunnen we in de toekomst doen? Meneer Hazen ging net al wat verder. Hij dacht al na over wat je met het pand doet. Is er nog iets te doen voor Heerlen in dit verhaal of is het allemaal al in kannen en kruiken? Betalen we dus met z'n allen mee aan deze verhuizing?

Ik vroeg me ook af of de burgemeester hierover contact heeft gehad met de gouverneur. Wat is de onderbouwing waarom de provincie überhaupt 1,75 miljoen wil bijdragen? Ik begrijp dat daar in het provinciehuis op dit moment ook al kritische vragen over worden gesteld door diverse partijen. Het is onbegrijpelijk dat zoiets met gemeenschapsgeld wordt gefinancierd voor een bedrijf dat afgelopen jaar een nettowinst heeft gemaakt van meer dan 500 miljoen euro. Die zijn echt wel in staat om op eigen kosten een pand te verbouwen.

Als je het daar dan toch over hebt, wij hebben in Heerlen genoeg prachtige gebouwen die ook omgebouwd hadden kunnen worden en duurzaam gemaakt hadden kunnen worden voor dat geld. Er zijn genoeg creatieve geesten om dit allemaal vorm te geven.

Dan heb je het over innovatie. Dat was een van de argumenten. Ze willen innovatie. Ze willen lef. Ze willen duurzaamheid. Volgens mij is dat precies waar onze stad in uitblinkt.

We willen wel nog even ingaan op de moties. De moties van de OPH en de SP liggen een beetje in het verlengde van elkaar. De vraag is of we niet één gezamenlijke motie kunnen componeren als raad. We hebben wel wat moeite met het punt om meteen al aan de voorkant de samenwerking ... Het lijkt net alsof het een soort opzet tegen elkaar is in Limburg, terwijl we juist sterker zijn - de heer Meyer gaf het zelf al aan - als we juist samen optrekken op bepaalde gebieden. Moet je dus meteen al die samenwerking opzeggen of kunnen we dat op een andere manier vormgeven? Daar willen we nog graag even naar een oplossing zoeken.

Tot zover in eerste termijn.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Dank u, voorzitter. De antwoorden op onze vragen zijn duidelijk. Het CDA vraagt zich wel af hoe de communicatie met Maastricht is gegaan, aangezien de burgemeester van Maastricht duidelijk in de notulen van 7 juli, waarin de raad van Maastricht unaniem voor de 1,7 miljoen stemt, zegt dat de burgemeester van Heerlen door DSM is ingelicht en natuurlijk niet blij is, maar weet dat Maastricht niet het initiatief heeft genomen, maar is benaderd. Zij zegt: er is dus geen sprake van verwijten richting Maastricht. Klopt dit dat de burgemeester dit zo heeft gecommuniceerd of is dit de interpretatie van de burgemeester van Maastricht? Wij hadden graag een zo duidelijk mogelijk verhaal over dit gesprek.

Verder vragen wij ons af waarom wij niet net als de raad in Maastricht in het geheim geïnformeerd konden worden. Aangezien wij toch uiteindelijk de verliezers zijn, kon er toch gecommuniceerd worden dat DSM wegging zonder de nieuwe locatie te benoemen?

Voorzitter. De CDA-fractie in de provincie gaat niet instemmen met de subsidie, omdat zij vindt dat dit geen taak van de provincie is. Wij vragen ons dan ook af welke vrijheid de tijdelijke gouverneur zich heeft genomen om deze subsidie toe te zeggen, en vinden dat daarover zeker een reactie naar de provincie moet gaan.

De subsidie die Maastricht geeft, is zeker onnodig voor zo'n groot bedrijf, maar dat is aan de raad van Maastricht. Waarschijnlijk is het tekort op hun sociaal domein toch niet zo belangrijk.

Wij hopen ook dat de andere fracties in deze raad met de fracties van hun partij in de provincie communiceren, zodat ook zij niet gaan instemmen.

Verder vragen wij ons af hoe het contact de laatste jaren van ons college met het bestuur van DSM is geweest, aangezien er in 2017 ook al twijfels waren of DSM niet uitkeek naar een ander stad, onder andere Amsterdam.

Hoe vaak bent u sinds die tijd in gesprek geweest met het bestuur en heeft u het gehad over eventuele andere locaties in onze stad? Heeft u nooit getwijfeld over de mogelijkheid dat zij zich ergens anders gaan vestigen?

Hoe gaat u om met andere grote bedrijven in onze stad, zoals onder andere APG, om ze voor Heerlen te behouden en ervoor te zorgen dat niet nog meer bedrijven onze stad verlaten? Hebt u geregeld contact met de besturen?

Voorzitter. Wat betekent het financieel voor Heerlen nu DSM de stad verlaat?

Dat was het voorlopig.

De voorzitter

Dank u wel, mevrouw Heine. Meneer Leers.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Vorige week vrijdagmorgen deed onze fractie het voorstel om over dit onderwerp bij elkaar te komen. We zitten hier vanavond bijeen. Ik heb een stuk op papier gezet nadat ik kennisnam van het aanstaande vertrek van DSM uit onze stad. Ik heb dat als titel meegegeven: een mokerslag voor Heerlen. Dat is het natuurlijk ook.

Als je dan de stukken bekijkt die ons de laatste dagen hebben bereikt, dan vraag ik mij het volgende af. Ik hoop dat ik de stukken op de juiste manier heb begrepen. Zo niet, dan hoor ik dat. Uit een van de stukken begrijp ik onder andere dat de provincie in maart contact heeft gehad met de gemeente Heerlen. Ik weet dat de voorzitter van onze raad toen nog in de lappenmand lag. Hij was aan het herstellen van een zware operatie. Ik vraag me het volgende af. Als dit heeft plaatsgevonden, als er vanuit de provincie contact is geweest met de gemeente Heerlen, met welk collegelid is dan gesproken?

Vervolgens begrijp ik ook dat er pas eind april contact is geweest met de burgemeester. Dat klopt. Half april is de burgemeester pas teruggekomen, dus eerder zal het wellicht moeilijker zijn geweest. Daarbij werd gezegd: houd de kaarten voor de borst; u mag niets delen. Maar in een eerder gesprek is er kennelijk geen sprake van geweest om dat vooral niet te delen. Ik vraag me dus het volgende af. Als dat gesprek in maart tussen de provincie en het college heeft plaatsgevonden, wie van het college heeft er dan waarom voor gekozen om dit niet te delen met de gemeenteraad? Het is nogal iets wat er in onze stad te gebeuren staat in 2023. In maart stond het er wellicht allemaal nog anders voor dan inmiddels nu. De provincie heeft een besluit genomen. De gemeente Maastricht heeft een besloten vergadering gehad, zo blijkt vanavond. Informeel hoorde ik dat onlangs al. Daar blijkt ieder 1,75 miljoen vrij te maken om een monument een functie te geven en om allerlei verschillende zaken. Dit gebeurt op basis van een investering die kennelijk 35 miljoen bedraagt voor het nieuwe hoofdkantoor in Maastricht. Zeg, twee keer de koopprijs van het Maanhotel in Heerlen, dan kunnen we het een beetje in perspectief plaatsen.

Ik zou ook graag het volgende willen weten. Als de burgemeester met de burgemeester van Maastricht heeft gesproken, of de geheimhouding die kennelijk bedongen was in dat gesprek wel losgelaten kon worden, maar niet losgelaten kon worden naar onze gemeenteraad of in het ergste geval in een besloten gesprek met de fractievoorzitters. Vanavond zijn een aantal mensen naar het hoofdkantoor van DSM getogen. Zij hebben gepoogd om daar hun woede te uiten. Dat zal zonder meer hartstikke goed gelukt zijn, maar wat behalen wij hier nog mee? We hebben maanden verloren, terwijl deze of gene zeer waarschijnlijk ook in dit huis, sterker nog in deze zaal vanavond, al sinds maart op de hoogte was. Uit de stukken begrijp ik dat er in maart door de provincie niets van geheimhouding of beslotenheid is afgedwongen richting de gemeente Heerlen. Ik zou dus graag willen weten wat er op welk moment precies is gebeurd en wie hier akkoord heeft gegeven om het stil te houden. Dát wil ik weten. Dat is gewoon de basis van dit verhaal. Hoe is dit intern aangepakt? Wie heeft hier wel of niet akkoord voor gegeven? Wist alleen één portefeuillehouder het, omdat de burgemeester er niet was? Wist de burgemeester het via DSM per eind april? Was het hele college op de hoogte? Zo ja, als het hele college op de hoogte was, waarom werd de raad dan niet op de hoogte gesteld? Een hoger orgaan dan de gemeenteraad is er in deze gemeente, en in alle gemeenten van ons land, niet. Wat voor een gemene rotstreek ik het ook vind van DSM om Heerlen te verruilen voor Maastricht, vraag ik me echt af hoe het hier intern is gelopen. Hadden wij met een andere opzet en een andere aanpak, door tijdiger te reageren en niet nu reactief, maar proactief bezig te zijn, dit kunnen voorkomen? Dat vraag ik mij af. Ik wil inzicht krijgen in het hele verhaal. Het ligt nu op straat. We weten dat DSM van plan is om te vertrekken. We weten dat de gemeente Maastricht geld heeft vrijgemaakt en dat de provincie dat doet op een investering van kennelijk 35 miljoen. Zo concludeer ik het uit de stukken. Ik wil weten wanneer hier precies iemand van de gemeente Heerlen, van wie dan ook, vertrouwelijk of niet vertrouwelijk, vernomen heeft dat DSM gaat vertrekken. Als er dan een besloten raadsvergadering is in Maastricht, kennelijk op 7 juli ...

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik hoor uw verhaal aan en ben benieuwd naar het volgende. Wat u vertelt, zie ik niet in de stukken staan. Ik zie het niet, maar misschien heb ik andere stukken dan u hebt. Dat weet ik niet. Kunt u duiden in welk stuk staat dat er in maart contact is geweest met de gemeente Heerlen? Dat wil ik wel graag even wat preciezer weten, want ik kan het niet terugvinden.

De heer Leers, Hart-Leers

Ik heb begrepen dat om 17.00 uur de betoging startte en dat er rond die tijd ook nog een aantal stukken naar de raad zijn gestuurd. Wellicht kunt u dat bezien in uw computertje. Ik heb die stukken rond die tijd bekeken. Na het lezen van die stukken, de brief van de provincie, kwam ik tot de conclusie dat er ergens in maart vanuit de provincie contact is geweest met de gemeente Heerlen. Bij mijn weten is het een brief van drie pagina's, heet van de naald. Zeg dat we die anderhalf uur geleden hebben gekregen. Dat lees ik uit die stukken. Ik kan u niet euvel duiden dat u die stukken niet hebt gelezen. Ik zie u knikken dat u het nu ook hebt gezien. U bevestigt dus daarmee mijn verhaal. Ik kan u dat niet euvel duiden, want die

informatie is ons pas heel kort voor deze vergadering ter hand gesteld, terwijl meer dan de helft van deze vergadering op dat moment voor het DSM-hoofdkantoor stond en wellicht zelfs op dit moment nog niet eens kennis heeft genomen van die stukken. Ik heb dat ook op heel korte termijn moeten doen. Vervolgens ben ik tot die conclusie gekomen. Vandaar dat ik vanavond die vraag stel.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb de stukken net ook gekregen. Daar kwam ook mijn zinsnede uit over dat wij het als Heerlen wel gaan redden. Ik heb de stukken dus gelezen, maar ik heb er niet de conclusie uit getrokken die u trekt. Ik wil graag de beantwoording van het college daarover horen. De conclusie die u trekt, trek ik dus niet.

De heer Leers, Hart-Leers

Dank u wel. Ik trek die conclusie na het lezen van de stukken, zelfs nadat wij die pas te elfder ure hebben gekregen. Dat kunnen wij van het college horen. Vandaar dat ik vraag om een duidelijk stuk, zeg twee A4'tjes, waarin wordt opgenomen wie met wie waarover contact heeft gehad en vooral ook wat de gemeente Heerlen allemaal heeft ondernomen. Wie heeft wat gedaan? Ik kan me zomaar voorstellen dat je vanuit het bestuur van Heerlen tegen het bestuur van Maastricht zegt "Goh, we hebben begrepen dat DSM naar jullie stad wil. Jullie zijn daarmee bezig. Je begrijpt, wij zijn daar niet zo blij mee". Ik wil graag weten wie op welk moment wat met elkaar heeft besproken en waarom wij daar niet van in kennis zijn gesteld, zelfs niet in het geheim.

Vorige week dinsdagavond hebben we hier een aantal uur samen gezeten, als fractievoorzitters of vertegenwoordigers daarvan met het college, om mogelijke kou uit de lucht te halen, elkaar serieus te nemen, te informeren en wat duidelijkheid te krijgen. Bijna 24 uur later hoor je dan, zo van, men wist al maanden hiervan af en wij weten dat niet, terwijl dit wel zeer relevant is. We kunnen nu wel allemaal kwaad zijn op DSM. Dat is duidelijk en dat begrijp ik. Ik heb ook een bepaalde boosheid. Dat steek ik niet onder stoelen of banken. Maar als er nog iets te redden viel, dan was dat in die periode van maart, toen het boven tafel kwam, wellicht tot begin van deze maand, tot er besluiten werden genomen in zowel het provinciehuis als in Maastricht. In die tussentijd had je wellicht nog iets kunnen bewerkstelligen. Nu lijkt het erop dat de race is gelopen, het is zoals het is. Heerlen kan stampvoeten, maar bereikt daar niets mee. Ik wil dus inzicht in dit dossier. Een paar antwoorden op vragen vanuit deze gemeenteraad en wat stukken vanuit de provincie, en wellicht straks ook van de gemeente Maastricht, vind ik leuk en aardig, maar wat mij betreft is dat veel te weinig om me op te kunnen baseren. Op dit moment is het ook nog veel te weinig om daarmee naar DSM te togen en daar mijn woede te uiten.

De heer Meyer, SP (interruptie)

De heer Leers bouwt een heel betoog op, op de heel simpele vraag: is er voor het contact met u, meneer de voorzitter, de burgemeester, eind april - ik weet niet of het 28 of 29 april was - al contact geweest? Dat is de vraag die is gesteld. Ik heb die vraag gesteld. De heer Verreck heeft die vraag gesteld. De heer Van den Berg heeft die vraag gesteld en de heer Leers stelt hem ook. De heer Leers bouwt een heel betoog daarop, alsof het al waar zou zijn. Ik heb de stukken even bekeken waar hij naar verwijst. Ik kan daar niet uit halen wat u zegt. Kunt u ons citeren? Misschien leest u iets waar ik overheen lees. Kunt u uit dit stuk citeren waaruit zou blijken dat uw redenering klopt? Als u dat niet kunt, zullen we dan gewoon de beantwoording van de vragen afwachten in plaats van te veronderstellen dat uw redenering klopt, die niet uit de stukken te halen valt? Kunt u ons vertellen waar dan in die twee stukken, die om 16.30 uur zijn binnengekomen - ze zijn overigens al van enige tijd geleden, namelijk van vorige week - staat dat er al in maart contact is geweest met Heerlen?

De heer Leers, Hart-Leers

Die stukken hebben ons tegen 17.00 uur bereikt. Meneer Meyer zegt nu dat deze van een eerder tijdstip zijn. Dat klopt, want de data staan erop. Alleen hebben wij er bij mijn weten op een eerder tijdstip nog geen kennis van kunnen nemen. Uit de brief van de provincie meen ik te concluderen dat daarin staat dat

er in maart contact is geweest met het college. Die vraag stel ik hier aan het college. Daarom wil ik weten, als dat zo is, met wie dat is geweest en wat er verder uit is voortgekomen. Dat is een vraag die ik stel over stukken die ons op het laatste moment ter hand zijn gesteld. Ik wil weten of de conclusie die ik daaruit trek juist of onjuist is. Ik heb die stukken nu niet bij me. Die zijn wel voor iedereen toegankelijk, ook voor de mensen thuis die de stukken willen zien. Ik wil gewoon weten of ik de juiste conclusie trek. Als dat niet zo is, dan hoor ik dat vanzelf wel. Dat is de vraag die ik hier heb gesteld. Kortom, wist het college hiervan?

De heer Meyer, SP (interruptie)

Na een 10 minuten durend betoog - ik heb dat geduldig afgewacht, want misschien heeft Leers iets gevonden wat ik niet heb gezien; dat kan - hoor ik nu op de vraag waar dat dan in de stukken staat, dat ene kleine zinnetje: ik meen te kunnen concluderen. Op "ik meen te kunnen concluderen" in plaats van gewoon het antwoord af te wachten op de vraag die al tien keer is gesteld, is er een soort tien minuten durende razernij - dat gaat misschien wat ver - maar in ieder geval een tien minuten durend betoog, waarin het college, de ambtelijke organisatie of wie dan ook ervan wordt beschuldigd, dat er hier al eerder iets bekend zou zijn. Meneer de voorzitter, ik zou het volgende willen voorstellen. Misschien is dit ook wel wat de heer Leers in antwoord op mijn heel simpele vraag nu ook bepleit, dan kunnen we de tien minuten ook gewoon vergeten, namelijk: hoe zit het nou precies? Dan hoeven we daar niet over te speculeren.

De heer Leers, Hart-Leers

Ik heb gevraagd wat ik heb gevraagd. Meneer de voorzitter, ik weet dat in uw afwezigheid een partijgenoot van de heer Meyer heeft waargenomen. Het zou dus ook zomaar zo kunnen zijn dat de heer Meyer zich daarom op dit moment aangevallen voelt. Ik wil gewoon weten hoe de vork in de steel zit. Daar komt het college dadelijk op terug.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Voorzitter, excuus, maar dit is geen manier van met elkaar debatteren. Ik stel alleen maar: waar staat u? U betoogt van alles. Meneer Leers, u beweert van alles. U zegt ook nog: er zijn stukken die u niet heeft kunnen zien, want u was bij de demonstratie. Nou, daar staat niets. Alles wat u beweert, staat niet in die stukken. Ik vraag u daarnaar. U geeft daarna het antwoord: ik meende te kunnen concluderen. Dat is dus niet meer "het staat erin". Vervolgens omdat ik ernaar vraag, zou ik ineens medeplichtig geworden zijn. Ja, meneer de voorzitter, zo lust ik er nog wel een paar.

De voorzitter

Volgens mij is de vraag helder. Daar komt straks antwoord op van het college.

De heer Leers, Hart-Leers

Meneer de voorzitter. Ik heb het zo gelezen. Ik vind het trouwens apart dat als je weet dat de gemeenteraad onder aanvoering van een aantal partijen op een andere plek is, in die tijd op het laatste moment wat stukken te sturen die volgens mij toch wel zeer relevant zijn. Maar dat tot daaraan toe. Ik kan me ook niet aan de indruk onttrekken dat een groot gedeelte van de hier aanwezige raadsleden die stukken nog niet kende tot het moment dat eraan werd gerefereerd. Maar dat tot daaraan toe. Laten we dadelijk afwachten hoe het college dit verder duidt.

Kortom, de vragen zijn gesteld. Die zijn duidelijk. Ik ben benieuwd naar de beantwoording.

Afsluitend wil ik het volgende graag weten. Als je weet dat DSM al een aantal keer heeft laten doorschemeren mogelijk uit Heerlen te willen of te gaan vertrekken, hoe heb je dan in de afgelopen vijf jaar de contacten onderhouden met DSM? Op welk niveau deed je dat? Wie deed dat? Waar werd over gesproken? Welke frequentie was daarin? Waren daar warme contacten? Waren er geen contacten? Hebben we hen gewezen op: jullie zullen wellicht iets met jullie kantoor gaan doen, omdat Sittard-Geleen is gesloten en Heerlen overblijft; hoe kunnen we jullie faciliteren? Ik ben er erg benieuwd naar hoe dat allemaal is gelopen.

Afsluitend heb ik een vraag die ik ook al in een eerder betoog op papier zette. Ons werd tot voor kort niet medegedeeld dat DSM-plannen had om weg te gaan. Zijn er nog andere zaken in onze stad die op een dergelijk niveau spelen waar het college de kaarten voor de borst houdt? Ik heb al eens in het ergste scenario gezegd: nu is het DSM. Er werd door een eerdere spreker - ik geloof dat het de heer De Groot was - over APG en CBS gesproken. Zijn dat de volgenden die onze stad verlaten, waarvan het college al op de hoogte is dat iets dergelijks in de pen staat? Ik wil open en eerlijk met elkaar omgaan. Kennelijk lukt dat nog niet helemaal. Dat vind ik een heel trieste constatering, die ik enigszins ... Ik zal maar in het midden laten wat ik hieraan toe wilde voegen, want dit stoort mij behoorlijk.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel, meneer Leers. Meneer Diederén.

De heer Diederén, Fractie Diederén

Voorzitter. Ik had eigenlijk weinig tot niets willen zeggen, maar ik vind het jammer dat de heer Leers het debat zo insteekt, want het leidt af van de kern en van de kernspelers. De kernspelers zijn DSM, de gemeente Maastricht en de provincie. We zullen dadelijk antwoord krijgen op wat de rol van het college daarin is. Het moet niet zo zijn dat we dadelijk om een procedureel akkefietje hier vol in het geweer gaan tegen het college, want mevrouw Schippers - luister u mee - zit zich al kapot te lachen. Wij gaan het hebben over het vertrek van DSM, hoe we daar nog wat aan kunnen doen en wat het voor Heerlen betekent. Daar horen ze: hé, daar in Heerlen vliegen ze zich onderling al in de haren over wat de rol van het college is geweest.

Goed, ik had het volgende willen zeggen. Het is cynisme ten top. Ik vond het opmerkelijk dat ik op mijn leeftijd - voor de kijkers thuis, ik ben 67 - nog zo boos kan worden. Dat was in het begin even een dreun, maar ik heb ook geleerd dat je boosheid kunt omzetten in energie en kracht.

Het tweede opmerkelijke. Waarom heeft het hele idee mij zo geraakt? Ik zal u mijn mijnwerkersverleden besparen. Maar in de loop van de jaren ben ik ook fan van DSM geworden, omdat ze een slag hebben gemaakt naar, laten we noemen, een maatschappelijk verantwoord ondernemende multinational. Opvoeding, in Afrika helpen. Dat begrip maatschappelijk verantwoord ondernemen heeft sinds 15 juli een andere betekenis. Die status en dat etiket dat ze zichzelf hebben gegeven, komt niet voort uit ethische waarden. Die kun je namelijk op dat niveau niet hebben als je ze dichtbij huis niet hebt en niet hebt in je eigen familie, want dat zijn wij van DSM. Dat zijn gewoon bedrijfseconomische overwegingen. We gaan naar voeding, want dat hebben mensen altijd nodig. Maar petrochemie en alles wat we daarvan maken, ja ... Dat is dus het eerste wat ik ervan wil zeggen.

Mevrouw Penn was nog niet aangetreden toen ter sprake kwam dat de rechtbank van Maastricht naar Roermond zou vertrekken. Overigens had een andere burgemeester, maar van hetzelfde Maastricht, een aantal jaar geleden geen boe of bah gegeven toen het kantongerecht van Heerlen naar Maastricht moest. Dat was de normaalste zaak van de wereld. Als u zich nog kunt herinneren hoe die mevrouw Penn met een gestrekt been en alleen maar via de krant probeerde om de ook pas aangetreden burgemeester van Roermond, mevrouw Donders, te kakken te zetten en af te branden, dan is de mededeling van haar dat zij zich wel wat kan voorstellen bij het verdriet of de boosheid van Heerlen, huichelachtigheid ten top.

Dan mevrouw Schippers. In haar tijd als minister heb ik eens een interview met haar gelezen. Ik dacht: goh, daar zit toch wel een warm mens achter die wat kille minister. Ik zou haar het volgende advies willen geven: neem vanaf vandaag dat warme mens ook eens mee naar kantoor. Daar leidt de winstgevendheid van DSM niet onder. Dat zal u goed doen, de organisatie goed doen en ook de gemeente Heerlen en alle stakeholders die je hebt.

Dat was het.

De voorzitter

Dank u wel. Dan ga ik naar de beantwoording door het college. Ik verzoek de heer Kastrop om de voorzittershamer over te nemen, want de heer Meyer voert het woord en ik zal namens het college als eerste het woord voeren. Eventueel word ik aangevuld door wethouder De Beer van Economische Zaken.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dat doe, ik. Burgemeester, aan u het woord.

Burgemeester Weaver

Dank u wel, voorzitter. Ik heb een heleboel vragen en sommige vragen hebben een glazenbol-effect. Daarbij moet ik dingen gaan voorspellen of bedenken wat anderen bedacht of gezegd hebben. Dat wordt voor mij ook lastig. Laat ik beginnen met te zeggen dat het hele college gigaverontwaardigd en boos is. Het college is ook verbijsterd over hoe dit is gegaan. Het is met stomheid geslagen dat je zo makkelijk van een regio als de onze, Parkstad Limburg, afscheid kan nemen. Dat je van de stad Heerlen afscheid kan nemen. Ik heb het net bij de demonstratie ook gezegd: de colleges van Parkstad Limburg hebben hun steun uitgesproken in de richting van Heerlen. "Dit kan toch niet", is de letterlijke tekst van de buurgemeenten. "We helpen jullie en we steunen jullie in het verhaal naar DSM". Hoe moeilijk dat verhaal ook zou zijn, want dat hebben we net ook gehoord.

Laat ik daar maar mee beginnen. Klopt het dat ik later geïnformeerd ben? Ik loop gewoon wat vragen na en ik kom op het einde wel bij het hele traject geheimhouding en dergelijke. Dat neem ik misschien ook wel eerder mee. Klopt het dat ik later ben geïnformeerd? Als je heel goed kijkt, dan klopt het dat ik later geïnformeerd ben. Als je goed de stukken leest, dan zijn Maastricht en de provincie eerder geïnformeerd door DSM dan ik. Ik ben pas op 29 april door DSM geïnformeerd. Je kan uit alle stukken opmaken dat de gemeente Maastricht en de provincie Limburg eerder zijn geïnformeerd. Heeft dat met mijn ziekte te maken? Dat is weer een glazen bol. Dat weet ik niet. Wilden ze per se de burgemeester spreken? Hebben ze daarop gewacht? Ik ben inderdaad in die week begonnen. Dat zou kunnen, maar ik heb geen glazen bol. Ik weet het ook echt niet.

Heb ik dat zomaar geaccepteerd en gezegd: ja, ik snap ook wel dat je dat doet. Nee, natuurlijk niet. Ik heb mijn verbazing en verontwaardiging uitgesproken. Ik heb aangegeven: kunnen wij niet alsnog wat doen? Kunnen wij niet een bod uitbrengen? Het hele simpele antwoord - dat is ook het simpele antwoord dat ik uit Maastricht en uit het provinciehuis terughoor - is dat van het begin af aan tegen iedereen, dus vanaf half maart bij de provincie en bij de gemeente Maastricht en vanaf eind april bij ons, is gezegd: "Dit is besloten. Punt uit. Onze supervisory board heeft dit besluit genomen. Er zitten daar nog ongeveer twee Nederlanders in. "Wij kiezen tussen Amsterdam, Basel of Maastricht. Je mag ongeveer blij zijn als het Maastricht wordt. Punt. Dat willen wij eigenlijk ook wel graag". Dat is hoe ik het gehoord heb gekregen.

Wat doe je dan? Ik krijg het onder geheimhouding te horen. Geheimhouding, mede omdat het personeel van niks weet. Pas als de onderzoeken gedaan zijn en de huisvesting bekend is, zou ook het personeel geïnformeerd worden. Dat zou naar verwachting medio juni zijn. Dat is dus uiteindelijk dik medio juli geworden.

Geheimhouding. Die heb ik. Na 29 april ben ik op 11 mei naar het college gegaan. De week daartussen was de meivakantie. Toen heb ik dit in vertrouwen gezegd. Ik zei: jongens, onder geheimhouding ga ik jullie iets vertellen. Wat doen we ermee? Wij hebben gemeend die geheimhouding te moeten respecteren. Niet in de laatste plaats, als je dat niet doet, dan straal je uit naar elk bedrijf dat zich ooit al gevestigd heeft in Heerlen of zich wil vestigen in Heerlen: helemaal betrouwbaar zijn ze niet, want ze vertellen gewoon openlijk wat er met onze bedrijfsgeheimen aan de hand is. Dat was één van de redenen waarom wij hebben gezegd: we vertellen het niet.

Moet je achteraf dan niet concluderen dat je het misschien toch had moeten doen en niet zo netjes had moeten zijn? Dat was ook één van de vragen. Ik heb liever dat u mij verwijt dat ik te integer ben en het

college te integer is, dan dat we dat niet zijn. Ik vind dat een hele rottige, want stiekem, met een beetje straatvechtersmentaliteit, zou ik natuurlijk ook wel hard hebben willen schoppen op straat.

Maar één ding: ik heb wel van het begin af aan door gehad, ook in mijn gesprekken die ik ben gaan voeren, dat dit inderdaad een vastgenomen besluit was. Het is dus verdomd lastig om daartegen te vechten. Wat ben ik gaan doen? Ik ben zo snel mogelijk, en dat was echt snel, naar de gouverneur gegaan. Dat was echt een kwestie van dagen. Op dat moment kan het volgens mij niet anders zijn geweest dan dat de provincie nog niet gezegd heeft: wij geven geld aan DSM. Ik heb namelijk een gesprek gehad waarin ik heb toegelicht aan de commissaris en de gouverneur: "Dit er aan de hand. Wat moet ik hier nu mee? Wat kan ik?" Daar hebben wij opelijk over gesproken. Daar is niet gesproken over steun van de provincie. Meneer Leers, heeft u een interruptie?

De voorzitter

Ik stel voor om eerst even de vragen te beantwoorden. Als er dan nog vragen zijn, dan kunnen die worden gesteld.

Burgemeester Wever

Prima, dan maak ik mijn verhaal helemaal af. Dan laten we de heer De Beer en dan doen we een tweede ronde. Ik heb op die manier met de gouverneur gesproken. We zijn nagegaan welke mogelijkheden er zijn. We hebben ook heel voorzichtig al verkend wat je moet doen als dit nou echt doorgaat. Moet je dan niet ook steun hebben van de provincie, misschien zelfs wel van het Rijk en dat soort dingen? Daar heeft de gouverneur van gezegd: natuurlijk denken we daarover mee. Ik heb nog gevraagd: is het verstandig om contact te zoeken met de minister? Daarop zei de gouverneur: dat weet ik niet. Daarop dacht ik: nou, dan doe ik dat wel. Dat heb ik gedaan. Ik heb contact gezocht met Stef Blok. Ik heb daar ook een afspraak mee gehad. Ik heb ook met hem deze kwestie besproken. Ik heb open op tafel gelegd hoe waardeloos ik me voel en hoe bedonderd ik me voel door een bedrijf dat dit doet, dat zijn verleden op die manier verliest. Ik heb hem ook aangegeven dat dit volgens mij niet het enige dossier is waar ze dit in doen. Volgens mij doen ze dit ook in het mijnschadedossier en doen ze het rondom grond in Chemelot. Waarop ik een herkenend beeld kreeg van de minister. Hij zei echter ook: "Ja, dit is wel een multinational die op die manier in elkaar zit en dit soort besluiten neemt. Dus ja, ik wil met je meedenken als het eenmaal zover is over wat we kunnen, maar nee, ik kan je niet helpen om dit besluit op de een of andere manier ongedaan te maken". Dat is wat ik terug heb gekregen.

Samenwerking in Zuid-Limburg, wat betekent dit nou? Dat vind ik een heel lastige vraag. Natuurlijk knakt dit het vertrouwen. Ik hoor dat bij u allen. Dat is lastig. Ik ben er ook pas in een heel laat stadium mee geconfronteerd, net zoals u allen, dat er geld ging naar de vestiging van DSM in Maastricht. Ik heb pas in de laatste week, of in de afgelopen 10 dagen, voordat wij hier dit debat hebben, hetzelfde gehoord als wat jullie hebben gehoord. Op de raadsconferentie over Heerlen-Noord heb ik 's avonds een tip gekregen dat er op die avond een geheime vergadering zou zijn in Maastricht. Dat wist ik niet aan de voorkant. Ik heb de volgende dag contact gezocht. Ik ben teruggebeld door Annemarie Penn. Ik heb gevraagd: hadden jullie een geheime vergadering? "Ja, dat had je niet mogen weten". Dat is ook zo, want het is een geheime vergadering, dus dat horen wij niet te weten. Daar is dus iets gelekt. "Van wie heb je het te horen gekregen?" Ik zeg: "Dat zeg ik niet; dat doet ook niet ter zake. Maar je maakt het voor mij wel lastig".

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter. Nu moet ik toch even inbreken.

De voorzitter

Meneer Leers, we hebben afgesproken om de burgemeester het betoog even af te laten maken.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Is dat conform de verordening hoe wij hier vergaderen? Ik dacht het niet. Eenzijdig iets afspreken, gaat niet zonder goedkeuring van de raad.

De voorzitter

Meneer Leers, laat de burgemeester nu eerst even zijn betoog afmaken. Als er dan nog vragen zijn, dan hebben we een tweede termijn. Dat hebben we zojuist afgesproken. Misschien worden uw vragen dadelijk nog wel beantwoord.

Dank u wel.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter, dat hebt u zelf afgesproken! Zo kunnen wij hier toch niet vergaderen?

De voorzitter

Meneer Leers, ik ben de voorzitter. Ik vind dat de burgemeester zijn betoog moet afmaken. Burgemeester, vervolgt uw betoog.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter. U bent de voorzitter, maar u hebt zich ook aan de richtlijnen te houden.

De voorzitter

Meneer Leers. We gaan eerst het betoog van de burgemeester horen en misschien worden dan ook wel de andere vragen beantwoord. Laten we het daar maar bij houden.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Voorzitter. Als "misschien dan die vragen wel worden beantwoord", dan is het misschien maar beter als ik vertrek. Op deze manier met elkaar vergaderen over zo'n belangrijk punt is ongehoord.

De voorzitter

Als u dat vindt, dan moet u dat zeer zeker doen.

De heer Leers, Hart-Leers (interruptie)

Ik voeg de daad bij het woord. Ik laat mijn fractie daar vrij in. Ik vind het een dieptepunt en minachting.

De voorzitter

Meneer Leers. Ik vraag de voorzitter om zijn betoog te voltooien.

De fractie Hart-Leers verlaat de vergadering

Burgemeester Wever

Dank u wel, voorzitter. Ik vertelde dus hoe dat is gegaan. Geheimhouding. Ook dit hebben wij nog in het college besproken, want het was vlak voordat we die bijeenkomst hadden tussen het college en het presidium. Ook toen hebben we nog steeds gemeend: 'Laten we de eer aan onszelf houden. Laten we netjes zijn. Laat het niet van ons af komen dat wij iets verknallen, wat niet meer te verknallen is en wat toch al zo ver is'. Ook hier kun je achteraf denken: had dat iets uitgemaakt voor die twee dagen? Dat ben ik met u eens, als u dat zegt. Ik denk: misschien hadden we dat wel moeten doen.

Investeren van DSM in Heerlen. Dat wordt een van de belangrijkste dingen waar het nu over moet gaan. Ik ben nog steeds voor de oproep die ik zonet ook heb gedaan. Ik zou het nu ook nog wel een keer willen doen via deze livestream. DSM, denk eens na over wat je doet! Denk eens na over wat je met deze regio doet. DSM, Zuid-Limburg is niet één regio. DSM, de Mijnstreek heeft echt een andere geschiedenis dan de regio Maastricht. DSM, we hebben het hier na de mijnsluiting hartstikke zwaar gehad. Er is geld dat voor

deze regio bestemd was, in de verkeerde regio terechtgekomen. Dat gaat nu weer gebeuren. Snap nou dat dit pijn doet.

Maar veel positiever: DSM, met alle motieven die jullie hebben om in Maastricht te gaan zitten, zijn de motieven die exact van toepassing zijn op de gemeente Heerlen. Wilt u echt uw duurzame footprint achterlaten? Ga in het Maankwartier zitten, boven de treinen. U wilt toch dat het personeel met de trein, de fiets en de bus komt? Hartstikke goed. Komt naar ons toe. DSM, wij gaan een verbinding naar Aken leggen die nog beter is. U wilt toch internationaal zijn? Dit is een internationale regio. Dit is een Euregio waar we gaan proberen om met Frans Timmermans een Green Deal op Euregionaal niveau te krijgen. DSM, ga nou eens op deze manier naar dit gebied kijken. Dan zult u zien dat u hier met het grootste gemak een minimaal net zo goed aanbod en natuurlijk, wij zijn Heerlen, een beter aanbod had kunnen krijgen.

Als dat niet meer van toepassing is - we hoorden zonet een directeur spreken - dan moeten we praten over de erfenis die DSM in dit gebied achterlaat. Net zoals Philips dat inderdaad heeft gedaan in Eindhoven; meneer Meyer zei het al. Dat moet een substantiële erfenis zijn. Je kan een gebied niet op deze manier in de kou laten staan. Wij moeten daarover dus met de directie in gesprek gaan. We moeten ook met het college van Maastricht in gesprek gaan, want je moet toch van elkaar weten wat hier precies is gebeurd. Wanneer en hoe is dat geld op tafel gekomen? Is dat het lokkertje geweest om DSM te krijgen of is dat echt, zoals ik het te horen krijg, geld geweest om de duurzaamheid van dat gebouw goed mogelijk te maken? Ik weet het niet. Dat moet je dan wel met elkaar op tafel krijgen. We moeten dus met het college van Maastricht om tafel gaan en we moeten praten over wat het met ons heeft gedaan en wat dit betekent voor onze samenwerking of onze niet-samenwerking. Dat snap ik. Die opdracht hoor ik ook heel nadrukkelijk van u allen. Die vind ik ook belangrijk.

Hetzelfde geldt voor het college van GS. Op het moment dat ik bij de gouverneur was, heb ik echt het gevoel gehad dat er toen nog geen besluit was genomen over geld. Dat besluit is dus ergens erna genomen. Wanneer en door wie? Dat kan niet meer door het oude college zijn geweest, want toen ik bij de gouverneur was, was er geen college. Dat moet ofwel door de Provinciale Staten of door een college bestaande uit de gouverneur en de secretaris, of door het nieuwe college zijn besloten. Dat kan niet anders. Daar moeten we ook het gesprek over voeren.

We moeten natuurlijk ook met het college van GS het gesprek voeren over wat we dan doen met het hoofdkantoor dat we hier hebben. Hoe gaan we daar oplossingen voor vinden? Hoe gaan we, veel beter nog, oplossingen vinden om deze stad niet alleen maar ervan te laten lijden, maar toch weer een kans te geven om weer een stap vooruit te zetten? Die gesprekken willen we aangaan. Er worden dus gesprekken gepland met het college van Burgemeester en Wethouders van Maastricht, met het college van Gedeputeerde Staten en met de directie van DSM. Wij gaan voor deze stad knokken. Dat blijven we doen als college.

Tot die tijd blijven we waar nodig wel samenwerken.

Een van de vragen was: wat vindt Den Haag ervan? Dat heb ik gezegd. Den Haag kijkt ernaar en snapt echt wel wat je zegt, maar snapt ook de onmogelijkheid die ze zelf hebben om verandering te brengen in dit soort zaken van multinationals.

Waarom heeft de provincie dit gedaan en waarom heeft Maastricht dit gedaan? Dat vind ik echt onderwerpen voor de gesprekken met die colleges, anders ga ik het interpreteren. Ik weet namelijk niet waarom zij dit hebben gedaan. In het traject heb ik over dit onderwerp twee keer contact gehad met de burgemeester van Maastricht. Dat was twee keer heel kort, omdat we alle drie, provincie, gemeente Maastricht en gemeente Heerlen, de informatie over het vertrek onder geheimhouding hebben gekregen. We hebben dus nooit lang en uitgebreid hierover gesproken. Ik kan dus alleen maar raden naar waarom het geld op tafel is gelegd.

Voert de provincie nu een tweesporenbeleid? Enerzijds steun uitspreken en toch geld uitgeven. Dat vind ik ook een heel goede vraag. Dat vind ik ook een terechte vraag om in zo'n overleg te bespreken. Wat heeft u doen overwegen om toch dat geld te geven? Terwijl het in dat gesprek heel erg ging over hoe lastig het ook voor de provincie was. Je kan meehuilan met Heerlen en meeujuichen met Maastricht. Dat doe je allebei

en allebei misschien ook niet. Zo lastig is het dus. Ik vind dat we daarachter moeten zien te komen in de gesprekken.

Welke erfenis laat DSM achter? Nou, op dit moment alleen de erfenis van een leeg gebouw. Ik hoop toch dat we daar iets anders van kunnen maken en dat we daar echt iets substantieels en iets goeds voor deze stad van kunnen maken. Daar zijn onderhandelingen voor nodig. In dat soort onderhandelingen moet je praten over boosheid en over een ereschuld die er is. Maar je moet ook op de een of andere manier weer verbinding zien te maken om ze mee te krijgen. Laten we eerlijk zijn, we hebben ook nog een vestiging van Dyneema hier zitten van DSM. Ik bedoel, we moeten wel contact blijven houden met het bedrijf.

Dat geldt natuurlijk ook voor andere bedrijven, want daar is ook naar gevraagd. Hoe gaan jullie met andere bedrijven om? Ik weet niet of de wethouder daar nog meer over wil zeggen. Wij bezoeken natuurlijk met grote regelmaat een aantal bedrijven. Ik ben in de laatste weken nog samen met de wethouder bij een groot aantal bedrijven geweest. Voor mij was dat als kennismaking en voor de wethouder meer als het onderhouden van contacten. Ik heb kennism gemaakt met Medtronic, CEVA, Arion, ga zo maar door. Ik zou vorige week naar Zuyderland gaan. Dat is ook een heel grote werkgever in ons gebied. Dat ging door wateroverlast niet door, maar zo werkt het natuurlijk wel. Wij proberen continu op een goede manier met onze werkgevers te praten. Ja, dat zal in dat jaar van COVID wel wat lastiger zijn geweest. Mijn eerste kennismaking met Medtronic ging via Teams. Dat is natuurlijk een geweldige kennismaking met een bedrijf. Je vraagt daar dan ook meteen: hoe voelen jullie je in de stad? Wat betekent dit? Hebben jullie problemen? Wil je dingen weten? Als er iets is, bel me.

Dat geeft ook mooie dingen. Laten we dat in alle ellende ook eens zeggen. Maandagochtend kreeg ik op kantoor een mailtje vanuit Medtronic: "Beste Roel, super bedankt voor alle steun die jouw mensen in de afgelopen dagen aan ons hebben gegeven. Jullie hebben ons echt letterlijk en figuurlijk uit het water weten te houden." Hun installaties dreigden onder water te komen. We hebben daar geholpen om de weg vrij te maken. Daar is enorme dank voor uitgesproken. Daaronder stond: "Ik merk dat je nu alweer bezig bent met het heel lastige verhaal van DSM. Wees gerust, wij blijven in Heerlen." Kijk, zo proberen wij met onze werkgevers om te gaan. Wees dus niet bang dat de wethouder en het college dat niet doen. We proberen het echt.

Op dit moment weet ik geen enkele zaak - ik kijk even naar mijn wethouders - die op het punt staat om weg te gaan. Laten we nu niet dat soort onrust creëren. Sterker nog, in de bijna 26 jaar dat ik hier woon, hebben we het nog nooit voor elkaar gehad dat we ongeveer elk stukje bedrijventerrein vol hebben. We hebben nog nooit zo goed gedraaid met onze bedrijventerreinen. Laten we daar dus ook trots op zijn. Mocht DSM toch echt weggaan, dan gaan we een ander binnenhaken. Verdorie, we hebben die kansen. We draaien hartstikke goed als stad. Laten we vooral die trots ook blijven uitstralen, want anders is het allemaal kommer en kwel. Dat kan niet zo zijn. Hoe vervelend, onbeschoft, erg en rot het ook is.

Dat geldt uit dat potje. Ik hoorde dat ook pas. Als dat zo is, ben ik wel heel erg verbaasd. De directeur van DSM vertelde ons net dat het rechtmatige subsidies waren. Ik dacht dus onmiddellijk aan subsidies in het kader van duurzaamheid ofzo. Die kan elk bedrijf aanvragen. Maar als het een potje is voor kleine kernen, dorpen en weet ik veel wat, dan zakt daar mijn broek van af. Ik heb gelukkig een riem om. Ik zal ook dit bewaren voor het gesprek met het college van GS. Overigens, de wethouder Economie en ik hebben aanstaande vrijdag ook al een gesprek met de gedeputeerde hierover om dit voor te bereiden.

Wat kunnen we nog doen als Heerlen? Doorgaan op deze weg. Dat is volgens mij het enige. Ik snap die vraag heel goed: wat is er nu voor jullie te doen? Volgens mij doorgaan met wat we nu vanmiddag en vanavond aan het doen zijn. We moeten laten merken dat we het hier absoluut niet mee eens zijn. Daarmee laten we ook aan DSM merken dat we boos zijn en dat we hopen dat ze ons nog een kans geven om toch dat aanbod te mogen doen. Als het snel moet, dan doen we het snel. Als ze het niet willen, dat ze dan open en eerlijk met ons het gesprek willen aangaan. Ik verwacht ook wel van zo'n grote onderneming dat ze open en eerlijk met ons het gesprek aangaan over een erfenis, over een ereschuld, over een prachtig idee voor deze stad. Wat dat dan is, moeten we met elkaar benoemen. Maar daar ga ik van uit. Dat is één.

Twee. Het gesprek aangaan met Maastricht en de provincie.

Eigenlijk heb ik de meeste dingen gezegd. Nogmaals, als je het hebt over de informatie. Ik kan niet anders uit de stukken halen dan dat DSM in maart de provincie en de gemeente Maastricht heeft geïnformeerd en dat ik eind april ben geïnformeerd. Dat is het enige wat ik uit de stukken kan lezen. Ik laat het hierbij, voorzitter. Misschien wil de heer De Beer nog het woord voeren.

De voorzitter

Dank u, burgemeester. Wethouder De Beer.

Wethouder De Beer

Ik kan het denk ik heel kort houden. Er is een beperkt aantal vragen gesteld. Hoe onderhouden wij de contacten met de grotere werkgevers, de grotere ondernemingen in de stad? De burgemeester heeft daar een aantal zaken over gezegd. Er werd ook specifiek gevraagd hoe de contacten met DSM zijn geweest in de afgelopen jaren. Dus niet alleen in de afgelopen weken, maar ook in de periode daarvoor. Ik moet zeggen dat er in de afgelopen jaren best wel wat momenten zijn geweest dat het wellicht spannend zou worden of het hoofdkantoor in Heerlen zou blijven. Onze ervaringen toen met de toenmalige directeur van DSM Nederland waren wel dat hij ons aan de voorkant informeerde, meenam en het gesprek aanging. Ik ben toen met de burgemeester - dat was toen nog Ralf Krewinkel - bij DSM op bezoek geweest. Naderhand zijn er ook nog contacten geweest via burgemeester ... U zegt Depla? Dat was ervoor. Onze interim-burgemeester ... meneer Roemer, inderdaad! Ja, we kunnen uit heel veel namen putten, maar het was de heer Roemer.

Met andere woorden, vaak waren er bilaterale contacten. Als het specifiek over het hoofdkantoor ging, dan werden we in ieder geval destijds in die fase ook meegenomen. Toen hebben we ook heel sterk benadrukt: "Wij willen heel graag met DSM in gesprek blijven. Als wij iets kunnen doen, als wij iets kunnen bieden, als wij DSM verder kunnen verankeren in onze stad, dan doen we dat heel graag". Daar is ook het contact met de grotere bedrijven vaak op gedoeld. Het gaat dus niet alleen maar om de bilaterale contacten in de zin van: wat kunnen we één op één voor jullie betekenen, maar wat kunnen we ook in gezamenlijkheid met de verschillende bedrijven en instellingen in de stad voor elkaar betekenen?

Daarom is in het verleden ingezet op het grote werkgeversoverleg, door de gemeente geïnitieerd. Daar deed DSM niet aan mee. We hadden ook de Ontwikkelingsmaatschappij Parkstad Limburg. Daar deed DSM niet aan mee. Naderhand hebben we ingezet op het netwerk rondom de smart services, in de vorm van de smart services hub. Daar deed DSM niet aan mee. Misschien soms wel op projectniveau met een medewerker of een projectleider, maar niet echt in de verbinding naar de stad. Ook niet toen het ging over de smart services campus. Ook niet recent bij het opstarten van het ambassadeursnetwerk rondom het Ondernemersfonds, waar alle grotere instellingen voor zijn uitgenodigd om samen met de gemeente na te denken over de koers en de richting en de profilering van onze stad.

We proberen het dus wel. We proberen ook DSM daar voortdurend op aan te spreken, uit te dagen en op uit te nodigen. Dat is echter wel heel erg lastig als aan de andere kant geen beweging komt, terwijl we die bij andere werkgevers, grote instellingen in de stad, wel degelijk ervaren. Als ik het rijtje langsloop van netwerkorganisaties die we hebben gehad of die we op dit moment hebben, dan hebben CBS en APG altijd aan veel van deze initiatieven meegedaan. Zij doen niet alleen op bestuurlijk niveau mee, maar ook gewoon op projectniveau. Dat maakt dat het wel andere werkgevers zijn die zich veel meer verbinden en verankeren in de stad.

We proberen ook andere werkgevers uit te dagen om mee te doen. Natuurlijk is het belangrijk dat we dan op werkbezoek gaan. Dat doen we met de nieuwe burgemeester. Dat hebben we ook in het verleden gedaan. Ik ben als wethouder natuurlijk mijn rondes gaan maken en nog steeds aan het maken langs werkgevers. Bij velen ben ik een tweede of derde keer langs geweest.

We hebben ook altijd een vast aanspreekpunt vanuit het Ondernemershuis. We hebben de bedrijventerreinen en andere kantoren, de boulevard et cetera goed verdeeld onder de medewerkers van het Ondernemershuis. Die hebben meestal een vaste contactpersoon bij de werkgevers. Als er over kleine dingen moet worden geschakeld, bijvoorbeeld over de wateroverlast, dan regelen we dat heel snel en

adequaat. Als we over de strategische dingen het gesprek aangaan, dan komen we ook bij die bedrijven over de vloer. Dat is heel belangrijk, want daarmee stralen we ook uit dat de bedrijven ambassadeur zijn voor onze stad en regio. Daarmee stralen zij ook uit dat er in Heerlen een goed vestigingsklimaat is, waar het goed investeren is. Dat is echt nodig om onze economische opgave en de sociaaleconomische opgave van de stad en de regio mee vooruit te helpen.

Even kijken. Volgens mij was het dat al, voorzitter.

De voorzitter

Dank u, wethouder De Beer. Ik geef het woord terug aan de burgemeester voor de tweede termijn.

Burgemeester Wever is weer de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dank u wel. Wie kan ik het woord geven voor de tweede termijn? De heer Meyer.

Tweede termijn

De heer Meyer, SP

Voorzitter, dank u wel. Ik heb een paar punten. Allereerst, het verhaal multinational. Het werd niet zo gezegd, maar de houding, zo van dit is nu eenmaal zoals ze het doen. Dat is niet de letterlijke tekst, maar daar kwam het betoog wel zo ongeveer op neer. Dat ging over de multinational, inclusief het verhaal over wat de minister heeft gezegd. Ik heb daar een probleem mee. Niet zozeer dat u dat hier met ons deelt, want dat is heel goed. Daar vroegen wij om. Maar wel met die houding. Ik wens dan graag een zuivere redenering. Het is óf die multinational trekt zich daar toch niets van aan, en dus lever je geen gemeenschapsgeld. Dat maakt namelijk helemaal niets uit, want die trekt zich daar toch niets van aan. Óf die multinational trekt zich er wel iets van aan. Ik zeg niet dat je dan gemeenschapsgeld moet geven, want pas op, vorig jaar heeft DSM - volgens mij was het de heer De Groot die dat zei - een half miljard winst gemaakt in een slecht jaar. Kom er maar eens op.

Als je dan een zuivere redenering hanteert en zegt "het maakt dus wat uit" dan begin je daar waar die multinational al 120 jaar gevestigd is. Oftewel, redeneer zuiver, of dat nu het kabinet is of hier. Ik zou niet mee willen gaan in de houding dat er toch niets meer valt te doen, want dan krijg je de houding van de multinational, van de directeur Vastgoed die we eerder vanmiddag hebben gehoord. Hij zei niet met zoveel woorden "we hebben het niet nodig", maar u kunt zich er iets bij voorstellen dat DSM die 3,5 miljoen helemaal niet nodig heeft. "Maar we hebben er wel recht op". Ik citeer: "Zoals ieder ander bedrijf". Ja, ammehoela, niet zoals ieder ander bedrijf. Laten we dus in ieder geval hier wel zuiver redeneren en voorkomen dat de houding wordt: "Die multinationals kunnen alles doen, want ach, dat zijn ze. Daar doen we als gemeenschap toch niets aan". Ja, dan kunnen we net zo goed naar huis gaan.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Ik heb een vraag. Kan de heer Meyer het met mij eens zijn dat als je als kabinet vindt dat je niets met die multinationals moet doen, je ook geen 4 miljard moet reserveren voor een bedrijf als Unilever? Want dat is wat ze dan wel doen. Als het groot genoeg is, mag alles. En als het alleen maar over Limburg gaat, kan blijkbaar niets. Kan de heer Meyer dat met mij eens zijn?

De heer Meyer, SP

Volledig, volstrekt. Mijn betoog is ook: als je zuiver redeneert, doe dan heel veel andere dingen niet. Dan kan er behoorlijk wat uit de Rijksbegroting niet worden uitgegeven, als je denkt dat het allemaal geen zin heeft. Ik durf de stelling niet aan, alhoewel dat hier populair klinkt. Meneer Verreck, dat geef ik u na in positieve en goede zin. Ik weet niet of dat per se aan Limburg ligt. Ik denk dat dit net zo goed geldt voor Shell en de NAM in Groningen en op allerlei andere plekken. Maar ons wijs laten maken dat die multinational

niet te beïnvloeden is en een onherroepelijk besluit heeft genomen, pas daar alsjeblieft mee op, want een onherroepelijk besluit is in de kringen van multinationals en CEO's nooit onherroepelijk. Dat is nu het hele punt van die verduvelde CEO's, die nota bene in 2017, vier jaar geleden ... Het was weliswaar een ander; ik weet het. Maar desalniettemin, continuïteit van het bedrijf. Zij zeiden: wij blijven in Heerlen, want wij zijn hier geworteld. Laten we ons dus niet laten wijsmaken dat multinationals onherroepelijke besluiten nemen. Die hebben ze niet genomen. Die hebben ze ook vandaag nog niet genomen. Als we maar genoeg druk zetten, als het hele land de straat op zou gaan, dan gaat DSM niet naar Maastricht. Dan gaat DSM voor een heel andere optie kiezen. Dat is namelijk het interessant vinden om toch in Heerlen te blijven. Dus voordat we ons erbij neerleggen dat het een voldongen feit is, zou ik echt tot strijdbaarheid willen oproepen en niet tot ... Ik verwijt dat niemand en ik zeg niet dat iemand dat hier deed, maar om het even zwart-wit te stellen: strijdbaarheid boven het makke schaapje dat zich naar de slachtbank laat leiden. Daar is het namelijk nog helemaal niet de tijd voor. Dat staat helemaal niet in contrast, in tegenstelling, tot zelfbewustzijn. Ik ben het helemaal met de burgemeester eens als hij zegt: borst vooruit en de rug recht. Hij zei het in andere woorden, maar ik ben het daar volkomen mee eens. Ik denk ook dat het lang geleden is dat de DSM-top in Heerlen is geweest, anders kom je niet tot zo'n afweging. Anders doe je niet net alsof het hier alleen maar om de geschiedenis zou gaan. Ja, het gaat om de ereschuld, maar allang niet meer alleen om de ereschuld. Het is een heel irrationeel besluit dat ze hebben genomen bij DSM, omdat ze deze regio helemaal niet kennen. Ze denken dat Maastricht dezelfde regio is. Wereldvreemdheid ten top.

Meneer de voorzitter. Ik wil daar het volgende aan toevoegen. Hoe zit het nu met GS? Het is in ieder geval niet besloten door Provinciale Staten. Ook niet door het oude college. Dat staat namelijk in de stukken. Het is door Gedeputeerde Staten besloten op 6 juli. We weten allemaal dat GS er toen pas net zat. Ik weet niet meer precies hoelang, maar volgens mij een paar weken. Het zal dus een combinatie zijn van de eenmanszaak Remkes en de net aangetreden Gedeputeerde Staten. Waarbij ik veronderstel dat de net aangetreden gedeputeerde Satijn daar ook een rol in heeft gespeeld.

In de stukken hebben we kunnen lezen in de beantwoording door GS op de vragen van mijn partijgenoot Yolanda Claessens dat GS daar op 6 juli toe heeft besloten. Daar kan geen enkel misverstand over bestaan. Het ligt niet aan de Staten. De Staten hebben zich in meerderheid informeel al uitgesproken tegen deze redenering en tegen dit besluit, maar GS heeft dat besloten op de volgende grond. Dan moeten we het heel zuiver en zorgvuldig zeggen. Hoewel wij daar niet hierover kunnen besluiten, maar we weten wel waar we het over hebben. Het is een amendement dat in 2019 is aangenomen. Het gaat om Kwaliteit Limburgse centra, waarbij Provinciale Staten onder één van de twee besluiten, heeft besloten, ik citeer: "middelen uit dit kader beschikbaar te stellen voor de leefbaarheid in kleine kernen, wijken, buurten en dorpen." Dus middelen uit het kader Kwaliteit Limburgse centra beschikbaar te stellen voor de leefbaarheid in kleine kernen, wijken, buurten en dorpen. Dan hebben we even scherp hoe dat zit. Daar kan geen enkel misverstand over ontstaan. Ik verzin dat niet. Het staat gewoon in de stukken die we hebben ontvangen. Voorzitter. Verder heb ik nog twee belangrijke punten. Dat is namelijk het eerstvolgende. Er bestaat wel een verschil tussen geheim of vertrouwelijk. Ik vind niet per se dat er een verschil bestaat over hoe je daarmee omgaat. Ik vind dat wat u zegt - u zei het in wat andere woorden - over "verwijt u me maar dat ik te integer ben". Dat bestaat niet. Ik ben dat volledig met u eens. Ik ben blij dat we een burgemeester hebben die dat stelt en die daarnaar handelt. Maar we mogen nooit te braaf zijn. Dat is namelijk een ander verhaal. Te integer bestaat niet. Fantastisch. Daar zult u van mij altijd alle veren voor op uw hoed krijgen en bij wijze van spreken in uw bips krijgen, als het nodig is. Dat is op zijn plaats. Maar té braaf kan niet. We moeten het wel formeel juist zeggen: er is geen sprake geweest van geheimhouding. Alleen wij en uw college kunnen u geheimhouding opleggen. DSM heeft u hoogstens kunnen vragen om er vertrouwelijk mee om te gaan. Dat u daarmee bent omgegaan als ware dat geheim, snap ik. Dat vind ik integer. Ik zou wel van ons willen - dat is gewoon reflectie - dat we ... Ik weet niet of dat hier gebeurd is; dat durf ik ook niet te stellen. Maar wij mogen ons nooit de kaas van het brood laten eten. Als wij zelf denken dat we ergens te braaf zijn, dan moet dat er meteen vanaf. Dat zeg ik niet als conclusie bij vertrouwelijk of geheim, maar dat zeg ik in een volgende stap. Ik zou niet nu al durven te stellen dat u te braaf bent geweest. Ik wil er meer reflectie van horen. Er is wel een verschil tussen geheim en vertrouwelijk.

Dan verder, meneer de voorzitter, mijn laatste punt. Bij braaf hoort wat mij betreft wel een constatering als raad, als college hopelijk ook, maar in ieder geval wat mij betreft als raad, namens mijn fractie ... Kijk, wij zullen hier wel wat moeten vinden. Het zijn allemaal terechte woorden. Ik onderstreep ze allemaal. De enige woorden die ik vandaag niet heb onderstreept, zijn de woorden van de fractie die inmiddels deze ruimte heeft verlaten. Voor de rest ben ik het eens met alles wat hier werd gezegd en nog wel het meest met de scherpste bewoordingen, scherper dan mijn fractie ze heeft uitgesproken.

Maar wat zijn die woorden waard als je niet de daad bij het woord voegt? Je krijgt een klap recht in je gezicht. Je kunt dan niet zeggen: "Maastricht, weet u, mevrouw Penn, zullen we u een kopje thee aanbieden? Kunnen we er rustig over spreken?" Sorry, maar als je een klap recht in je gezicht krijgt, een vuistslag - dat heb ik u allemaal horen zeggen - dan duw je op z'n minst op de eerste plaats terug. Ik zeg niet dat we de tanks naar Maastricht sturen. Daar heb ik het niet over. Maar op de eerste plaats zeg je: hier is de lijn. Tot hier en niet verder. We zijn niet gekke Henkie. In deze stad moeten we hard vechten. We moeten hard knokken om het allemaal te kunnen inhalen. Maar je gaat er niet met een kopje thee naartoe, zo van "zullen we het er eens over kunnen hebben", nadat je net een vuistslag in je gezicht hebt gekregen, dan wel in metaforen die nog veel scherper waren dan dit, door anderen in deze raad uitgesproken.

Kortom, ik vind echt dat deze raad een lijn in het zand moet trekken en moet zeggen: "Beste Maastricht, wij hebben altijd willen samenwerken. Wij hebben met MAA meegedaan. We hebben met Maastricht Culturele Hoofdstad meegedaan. Wij hebben uw ellende, mevrouw Penn, de gemeenteraad van Maastricht en het hele college, uw ellende met het Shared Service Center in Zuid-Limburg, opgelost. Uw ambtenaren wilden niet naar Heerlen. Dat was kennelijk ook niet internationaal genoeg. Wij hebben daarvoor ook weer, netjes als wij zijn, medeverantwoordelijkheid gedragen, omdat wij dat namelijk doen in de samenwerking. Het zou me wel wat worden als we nu met DSM opnieuw, mag ik wel zeggen, genaaid worden en dat we dan zeggen: misschien moeten we er na de zomer ... Niemand zei dat, maar ik proef toch een beetje dat het ernaartoe zou kunnen gaan. Ik wil daar zeer voor waarschuwen. Dan gaan wij niet een kopje theedrinken. Dan gaan we eerst terugduwen. Dan gaan we eerst zeggen: u zult zich eerst moeten realiseren wat u hebt gedaan. Ik lees helemaal niets in de stukken die ik heb gelezen over enige zelfreflectie uit Maastricht. Helemaal niets. En ook nog niet van GS en van de provincie Limburg. Helemaal niets aan zelfreflectie. Zolang die er niet is, hoeven wij toch niet te zeggen: vanwege de lieve vrede, weet u wat, geeft u ons nog maar een klap. Dat is namelijk de consequentie ervan als je zo met Heerlen kunt omgaan. Overigens, als ik Sittard of Venlo was, dan zou ik ook maar oppassen. Die hebben ook nog wel een paar bedrijven die interessant zijn voor Maastricht. Als je zo met ons omgaat, dan duw je eerst terug, en dan kunnen we misschien over enige tijd na excuses en compensatie en ereschuld en ereschuld, weer kopjes theedrinken en niet van tevoren, wat de SP-fractie betreft.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. Meneer De Groot.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Dank u, voorzitter. Er is in ieder geval voldoende munitie om terug te duwen. Dat lijkt me duidelijk. Ik moet u zeggen dat de OPH ook achter de woorden van de heer Leers staat. Kijk, we moeten natuurlijk ... Ach, sorry, wat zeg ik nu? De heer Meyer!

De heer Meyer, SP (interruptie)

Het was bedoeld als een compliment, maar ik heb het ook zo opgevat, meneer De Groot!

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Excuus, meneer Meyer! Ik ga het dadelijk ook nog ... Nee, laat ik verder niets zeggen. De woorden "braaf" worden gebruikt. "Volgend", zo zou je het ook kunnen omschrijven. Ik wil daarbij toch even aanhaken op

de reactie van wethouder De Beer zojuist. Hij geeft aan dat DSM al jarenlang niet participeerde bij geen enkel stadsgerelateerd project. Als je weet dat DSM al in 2017 twijfelde over vertrek uit Heerlen, dan vraag ik me toch af of er destijds niet al lampjes zouden moeten zijn gaan branden, ook in relatie tot de weinige participatie van de kant van DSM. Had daar niet al een gericht lobbytraject of een ander traject, in ieder geval nagedacht moeten worden over: wat moeten we doen om DSM voor zover als mogelijk te behouden voor onze regio? Dat is één.

Daarnaast heb ik ook geluisterd naar de woorden van de burgemeester. Burgemeester, als ik het goed heb gehoord, dan heeft u pas op een later tijdstip kennisgenomen van de keuze. Mevrouw Penn was al op een eerder tijdstip ermee bekend. Ik vraag me het volgende af. Op het moment dat u dat wist, was het dan niet een mogelijkheid geweest om ook informeel alvast contact te zoeken met mevrouw Penn en met haar in gesprek te gaan over de mogelijke consequenties, ook voor de samenwerking tussen beide gemeenten in de regio? Heeft u dat overwogen? Zo niet, waarom niet? Daar wil ik graag uw reflectie op horen.

Laat ik duidelijk zijn. Het is gewoon een schandalige, stiekeme actie van DSM, de provincie en Maastricht - zo zie ik het tenminste - zonder Heerlen vooraf te betrekken in de plannen. Dat schreeuwt uiteindelijk ook om het voldoen van een ereschuld. Maar eerst gaan wij als OPH ook echt de strijd aan, met net zo'n groot hart voor het belang van onze stad als alle andere partijen hier. Wij gaan mee tot het gaatje, voorzitter. Laat dat duidelijk zijn.

De laatste opmerking die ik wil maken. Een compliment aan de heer Diederén. Hij geeft aan: waarvoor zitten wij hier? Wij zitten hier niet om elkaar vliegen af te vangen, maar wij zitten hier om eenheid te tonen naar de échte boosdoeners. Daarin moeten wij elkaar steunen. Daarin moeten wij samen Heerlen het beste gunnen. Zeker nu.

Tot zover, voorzitter.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg, VVD

Dank u wel, meneer de voorzitter. Ik wil op de eerste plaats stilstaan bij het vertrek van de fractie van de heer Leers. Ik vind het schandalig dat hij op deze wijze de arena waar het democratische proces plaatsvindt, verlaat en geen deel meer uitmaakt om hier zijn mening te geven. Ik denk toch dat u in de komende dagen met hem de reflectie zou moeten opzoeken, want ik vind dat dit eigenlijk niet kan. Als dit de regel gaat worden, wat heeft het dan voor zin om hier in de raad met elkaar te spreken en als je je zin niet krijgt, op te staan en weg te lopen? Dat zou ik u toch wel graag bij voorbaat willen meegeven.

De voorzitter

Mevrouw Géron, een interruptie?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Sorry, het was geen interruptie. Ik wil, als ik aan de beurt ben, nog even het woord hebben.

De voorzitter

Nee, prima!

De heer Van den Berg, VVD

Ik begrijp dat het geen interruptie was. Dan het volgende. Meneer de voorzitter, in mijn dagelijkse professie ben ik bedrijfsmakelaar. Ik verkoop vastgoed aan bedrijven. De ene dag heb ik te maken met mensen die heel gelukkig zijn dat ze iets hebben kunnen verwerven en de andere dag, of vaak zelfs op dezelfde dag, heb ik met teleurstellingen te maken. We proberen er altijd zo oprecht en goed mogelijk met elkaar over te communiceren. Wij geven elkaar ook de ruimte om tot een gesprek te komen.

Ik zie dat wij als gemeente Heerlen niet eens aan tafel zijn gekomen. Ik weet hoe dat gaat bij grote multinationals. Boven in de directiekamer wordt het besloten. "Het behangetje moeten we een keer vervangen. Het gebouw is te groot. Misschien moeten we toch naar iets anders uitkijken". Er is helemaal niet nagedacht over Heerlen. Er is misschien nagedacht, zoals de heer De Beer van DSM zei: we hebben naar de regio gekeken. Ze hebben helemaal niet stilgestaan bij Heerlen.

Volgens mij maakt ze dat ook niets uit. DSM kijkt naar zijn eigen belang, kijkt naar zijn aandeelhouders. De vergadering van aandeelhouders is het hoogste orgaan daarin. Er wordt echter gekeken op de centen. En nu? Meneer de voorzitter. Wij moeten vooruit. Ga in de komende tijd dat gesprek aan. Houdt toch nog even de afspraken met de gemeente Maastricht tegen het licht. Daar hoeven we wat mij betreft niet zo snel aan tafel. Dat moeten wij wel doen bij de provincie. Daar moeten wij hen op hun verantwoordelijkheid aanspreken, want hoe kan het nou dat er gefaciliteerd wordt? Daar is ook het hek van de dam. Elk bedrijf kan dan namelijk aan de slag gaan. Elk groot bedrijf kan bij de provincie of bij de gemeente aankloppen, zo van: kan ik niet eens wat subsidie bij jullie komen ophalen? Dan wordt het oorlogvoeren tussen alle steden die wij in deze regio hebben. Dat kan toch echt niet de bedoeling zijn?

Kortom, ik denk niet dat we het besluit van DSM kunnen terugdraaien, maar we zijn nog zeker niet buitenspel. We moeten voor deze stad vechten om er het meest mogelijke uit te halen.

Dank u wel.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Dank u wel, meneer de voorzitter. We gaan naar een internationale stad met goede verbindingen. Dus pakken we op station Maastricht de trein naar Aken via Heerlen. Hoe gekker kunnen wij het maken? Ik vind het te bizar voor woorden. De trein naar Luik is voor de komende twee, drie maanden gestremd, omdat de spoorlijnen onder water staan. Het zijn allemaal kulargumenten. Ik heb niet zoveel met de rivierkreeften en dat soort zaken, maar daar gaat het wel op lijken. Zo van: wij kiezen voor Maastricht, omdat wij daar chiquer uiteten kunnen gaan, omdat het meer cachet heeft dan Heerlen. Terwijl Heerlen gewoon de stad is, ja, wij redden het wel. Zoals op de aangeboden afdruk van de Itersontoren staat: er wordt hier hard gewerkt. Er wordt hier niet chic gedaan. Er wordt hier gewoon doorgewerkt. Dat is iets wat ze volgens mij bij DSM niet meer kunnen, want ze willen alleen nog maar bombarie en chic doen. Dat is volgens mij niet wat wij nog willen, dacht ik. Ik dacht: wij gaan voor hard werken en dat soort zaken.

Wat mij het meest stoort in deze hele discussie, niet hier, maar daar, is dat wij gewoon geen eerlijke kans krijgen. Wij krijgen gewoon geen eerlijke kans. Zoals ik net zei, datgene wat ze zoeken "een inspirerende, open werkplek, die op een stijlvolle manier onderdeel uitmaakt van omgeving en gemeenschap. Een gezonde werkomgeving creëren voor medewerkers en bezoekers, waarbij welzijn en duurzaamheid centraal staan". Dat kun je ook in Heerlen doen en realiseren. Daar hoeft je niet voor naar Maastricht te gaan.

Daar hoeft je niet voor het UWV, die net een nieuwe locatie heeft geopend, in datzelfde pand eruit te zetten. Daar hoeft je niet voor de GGZ die in dat pand zit, eruit te zetten. Je kan dus iets heel anders doen.

Ik ben wel benieuwd naar het volgende. Ik zal het anders zeggen. Ik heb vandaag begrepen dat mevrouw Penn ergens in september ofzo koffie wil komen drinken, of een kopje thee, of weet ik wat. Ik zou eigenlijk willen hebben dat u mevrouw Penn belt en zegt: "Morgenvroeg om 10.00 uur ben je hier. Gewoon, kom maar uitleggen wat je doet. Niet pas in september, zo van laten we die woede maar een beetje wegzakken, maar morgenvroeg om 10.00 uur ben je hier".

Datzelfde geldt voor mevrouw Schippers. "Morgenvroeg om 10.00 uur bent u hier. Kom het maar uitleggen". Ik geloof het niet zo heel erg dat ze vandaag zo ziek was. Daar ben ik ook heel eerlijk in. Het is natuurlijk een makkelijk argument.

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Misschien een vraagje vanuit de Hogeschool van de Diplomatie. Zou het ook niet kunnen zijn dat wij tegen mevrouw Penn zeggen: ook in september hoeft u nog niet te komen? Los van wat wij met mevrouw Schippers doen.

De heer Verreck, PvdA

Dat kan ook. U hebt helemaal gelijk. Je kan twee dingen doen. Wat een slimme weg is? Ik weet het niet. "Volgend jaar 10 juli bent u als eerste aan de beurt". Is dat wat u bedoelt, meneer Diederer?

De heer Diederer, Fractie Diederer (interruptie)

Het was niet mijn bedoeling om alvast een definitieve datum te gaan prikken. Als wij in de sfeer van de heer Meyer - daar ben ik het helemaal mee eens - ook ballen tonen in het verzet wat wij nog gaan plegen - dat zal voor een deel signaalpolitiek zijn - zijn dat de dingen die de ballen vormgeven. Hoewel ze toch altijd rond zullen blijven, denk ik.

De voorzitter

Gaat u verder, meneer Verreck.

De heer Verreck, PvdA

Ja ...

De voorzitter

Ja, kom daar maar eens overheen!

De heer Verreck, PvdA

Laten we het niet over vierkante ballen hebben, want die rollen volgens mij niet.

Maar goed, dat is een methode. Ik wil graag uw reflectie horen op wat de meest slimme weg is om daarin te doen. De heer Diederer heeft helemaal gelijk. Dat is ook een manier om te zeggen: "Even niet. We zien u wel weer een keer". Dat is natuurlijk ook een manier.

Ik heb net wel even het antwoord gemist op hoe wij nu de samenwerking vormgeven in Zuid-Limburg, over die werkgelegenheid. Dat is natuurlijk wel een heel belangrijke. Volgens mij refereerden de heer De Groot en de heer Meyer er al aan. Als ze morgen bedenken "in Sittard-Geleen zit ook nog een leuk bedrijf dat we naar Maastricht willen halen" ... Hoe regelen we het met elkaar op een goede manier? Welke afspraken hebben we daar met elkaar over gemaakt? Dat is natuurlijk wel heel belangrijk. Of wij dit nu via ESZL doen of via de Stadsregio Parkstad of dat soort zaken, maar je moet daar natuurlijk wel met elkaar gewoon fatsoenlijke afspraken over maken.

Tot zover.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Géron.

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Dank u, voorzitter. Wij zijn gekrenkt in onze trots. Dat voelen wij diep. Wij hebben wethouder De Beer gehoord. Hij zegt: DSM is een multinational die op geen enkele manier te bewegen is om mee te doen in onze stad. Het maakt hen eigenlijk niet uit of zij hier zitten, zo lijkt het wel. Dat verleden, is verleden. Dat is weg. Het is nu een multinational en die moet waarde creëren voor zijn aandeelhouders. Die moet uitstraling hebben. DSM heeft zijn vuile bedrijven - zoals wij dat in deze tijd opvatten - allemaal verkocht en heeft zich schoon gewassen. Het is een multinational. Nou ja goed, dat die niet participeert ... Wat is de waarde van zulke bedrijven die niet participeren in de omgeving waar ze zitten? Dat kunnen wij in deze tijd niet meer hebben. Wat verliezen we daar dus uiteindelijk bij?

Wat ik nog niet heb gehoord, we zouden een mediator in de arm kunnen nemen om die verstoorde relatie te herstellen of op gang te brengen.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik wil die vraag wel beantwoorden met een interruptie. 700 arbeidsplaatsen. Dit is niet alleen voor mensen die hier niet wonen, maar van elders komen, maar ook voor heel veel beveiligers, schoonmakers, cateringmedewerkers, mensen die straks hun baan verliezen omdat er minder wordt gegeten en gedronken in de stad, gewinkeld in 't Loon of waar dan ook. Kunt u het met mij eens zijn, mevrouw Géron, dat dit dus heel veel waard is? Dat je daarvan niet kunt zeggen: ach, die multinational participeert niet, dus het maakt niet zoveel uit dat die verdwijnt. Dat hoorde ik een beetje in uw verhaal. Bent u het met mij eens dat dit niet de redenering kan zijn als het zo veel mensen treft?

Mevrouw Géron, Partij voor de Dieren

Meneer Meyer, u heeft gelijk. Er zijn dus wel een aantal banen die door Heerlenaren worden ingevuld, maar er zijn ook zeer veel banen die door elders worden ingevuld.

Laten we het omdraaien. Laten wij proberen dat wij die ereschuld voor Heerlen heel goed gaan neerzetten, op een heel slimme manier, zodat we er sterker van worden. Dat is wat ik zou willen zeggen.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Hazen.

De heer Hazen, Stadspartij

Dank u wel, voorzitter. Het komt niet zo heel vaak voor hier in de raad, maar vandaag proef ik een vergaande eensgezindheid bij alle raadsleden hier nu aanwezig zijn. Daar ben ik heel blij om. Diezelfde eensgezindheid werd ook, blijkens de antwoorden van de burgemeester, gedeeld door het college. Ik zou dus willen zeggen: ik roep u op in dit dossier kom na wat u straks in de eerste termijn hebt gezegd. Stroop uw mouwen op. Dat is meestal een teken van: ga hard aan het werk. Maar in dit geval ook: stroop uw mouwen op om echt met de vuist op tafel te kunnen slaan. Dan zou ik u heel veel succes willen wensen bij uw acties in dit dossier.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Schreurs.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Ik ben heel blij met een burgemeester die strijdbaar is en de trots van onze stad verwoordt. Ik heb er ook vertrouwen in dat hij zo de gesprekken ingaat. Daarbij wil ik ook meegeven om te focussen op de juiste gesprekken. Inderdaad de multinational DSM - dat zagen we ook aan de reactie - heeft daar helemaal geen boodschap aan. Het wordt misschien wel anders als je bij Gedeputeerde Staten zover kan komen dat de belastingcenten, die eigenlijk voor de kleine wijken zijn bestemd, niet naar zo'n groot bedrijf gaan. Het zou dus al een mooi succes zijn als dat kan worden gekeerd.

Verder. Absoluut geen kopje thee gaan drinken bij de gemeente Maastricht. Dat is wel het laatste wat je moet doen, maar wij zijn wel altijd voorstander van samenwerking. Wij zijn ook altijd hier de centrumgemeente. Roep ze op het matje. Dus niet ontwijken of niet het gesprek aangaan, maar roep ze gewoon echt ter verantwoording. Wat doen ze hier? Je kan als centrumgemeente daar ook je rol in pakken. Ik zou dus de rollen omdraaien. Maar absoluut niet een kopje thee gaan drinken in Maastricht; dat is het laatste wat je moet doen.

Voor de rest hebben we er alle vertrouwen in dat de burgemeester deze gesprekken heel goed in zal gaan.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik kan best een eind meegaan met het betoog van mevrouw Schreurs van de Partij Hoensbroeks Belang. Deelt zij dat wij ons dus voorlopig - dat deden we al - veel meer en met nog meer energie vooral op Parkstad en alle andere gemeenten gaan richten, want wij zijn de centrumgemeente van Parkstad en niet van Zuid-Limburg. Met andere woorden, de Hogeschool van de Diplomatie, zoals de heer Diederer dat terecht zei, betekent echt dat je voorlopig even niets met Maastricht gaat doen. Deelt u dat met mij, zodat wij weten over welke samenwerking met wie wij het dan precies hebben? Dat is dus voorlopig even niet Maastricht, zolang deze schade voor Heerlen er is.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Ik deel met de heer Meyer dat we onze focus moeten leggen op partners die echt met je willen samenwerken. Maar ik vind ook dat je een partij die je zo laat vallen er niet zomaar makkelijk vanaf moet laten komen. Ik vind echt dat ze ter verantwoording moeten worden geroepen. Dat doe je wel door ze op te roepen, het gesprek ermee aan te gaan en ze daarmee te confronteren.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Meneer de voorzitter, dan ga ik iets onorthodox doen. Vanwege de demonstratie die door de heer Verreck en ondergetekende is georganiseerd, heb ik mevrouw Penn gewoon zelf benaderd. Ik heb dat gewoon telefonisch gedaan. Dat kan. Ze heeft ook een telefoon, dus dat komt goed uit. Zij antwoordt op mijn uitnodiging. Die uitnodiging is er dus geweest voor vanmiddag. Die uitnodiging heeft zij afgewezen. Zij antwoordt, ik citeer: "Goedemorgen, Ron. Dank voor je uitnodiging voor de demo vanavond. Ik heb er goed over nagedacht en besloten om niet in te gaan op je uitnodiging. Ik begrijp de impact bij jullie van het vertrek van DSM uit Heerlen. Over hoe de overstap van Heerlen naar Maastricht is verlopen, zal ons college na de vakantie met jullie college in gesprek gaan. Hartelijke groeten, Annemarie."

Ja, met alle liefde van de wereld die ik voor Maastricht kan opbrengen ... Nou, dat is misschien niet zo heel erg veel, maar dat terzijde. Met alle liefde van de wereld kan ik dit niet beschouwen als enig besef, als enige urgentie. Ik bedoel, ze zijn dus al op het matje geroepen. U hebt het zelf kunnen zien. Ze waren er niet bij DSM. Ze komen dus ook niet. Ze zeggen: "Gaaf u maar lekker op vakantie. Bekijk u het maar met uw 700 mensen en al die andere mensen die hun baan gaan verliezen, omdat er minder wordt uitgegeven in onze stad". Dus dat is het antwoord, meneer de voorzitter. Ik zou het ook in uw richting willen meegeven. Het is misschien wat onorthodox in een interruptie, maar toch. Zelfs al zouden wij het kopje thee aanbieden, ze willen het niet eens! "Gaaf u maar lekker op vakantie". Ik zou zeggen: het antwoord van Heerlen is wat mij betreft wel duidelijk. Ik ben blij dat mevrouw Schreurs het, aan het knikken te zien, met mij eens is.

De voorzitter

Dank u wel. Mevrouw Heine.

Mevrouw Heine-van Dartel, CDA

Voorzitter. Uit de brief van DSM blijkt duidelijk dat DSM Heerlen geen lor interesseert. Dat is blijkbaar al jaren zo. Ik denk dat het wel heel belangrijk is dat wij in ieder geval gaan proberen dat de provincie die centen niet geeft. Zoals nu blijkt, is er bij de provincie al een meerderheid om dat niet te doen. Ik denk dat het daar duidelijk moet zijn dat we dat in ieder geval nog kunnen doen. In Maastricht is het besluit al genomen, dus daar kunnen we niets meer aan doen.

Wij hebben de motie van de SP medeondertekend. Ik hoop dat iedereen dat gaat doen.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Diederer.

De heer Diederer, Fractie Diederer

Voorzitter. Nog eens de ballen. Ik ben weer op mijn roze wolkje geland. Wat zou het toch geweldig zijn als DSM de ballen zou hebben - zo zou dat bij hen voelen - om tegen Heerlen te zeggen: wij geven jullie een kans.

De voorzitter

Dank u wel. Ik kreeg het verzoek vanuit het college om even tien minuten te schorsen. Bent u daarmee akkoord? Dank u.

De voorzitter schorst de vergadering gedurende enkele minuten.

De voorzitter

Bent u allen zover? Het college heeft geschorst, dus ik stel voor dat wij de beantwoording doen. Ondertussen is er een motie in elkaar geschoven. Na de beantwoording geef ik ruimte aan de indieners van beide moties om dat even toe te lichten. Waarbij wij ook vanuit het college wat zullen zeggen over wat we hebben gelezen. Ik denk dat we dan wat sneller bij elkaar kunnen komen. Ik geef eerst het woord aan wethouder De Beer, die wat vragen zal beantwoorden. Daarna zal ik het laatste stukje nog doen onder voorzitterschap van de heer Kastrop.

Wethouder De Beer

Volgens mij zijn er twee vragen voor mij blijven liggen. Een vraag was van de heer De Groot. Als DSM in 2017 al twijfelde, wat hebben wij dan gedaan aan gerichte lobby op dat vlak? Ik refereerde aan de gesprekken die wij toen hebben gehad met de toenmalige directeur DSM-Nederland. Die gesprekken zijn geëindigd in de boodschap dat het hoofdkantoor van DSM niet meer ter discussie stond. Dat is naderhand ook naar buiten gebracht. Weliswaar heeft DSM daaraan toegevoegd "niets is voor de eeuwigheid". Dat is natuurlijk altijd zo, maar ze hebben toen heel duidelijk de keuze gemaakt om het hoofdkantoor in Heerlen te houden.

Daaroverheen kwam vorig jaar de mededeling dat de concentratie van de kantooractiviteiten in Heerlen zou worden samengebracht. Met andere woorden, niets leek erop dat er ineens van die koers nog zou worden afgeweken.

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen (interruptie)

De vraag die ik heb gesteld ging ook over het feit dat u zojuist zelf hebt aangegeven dat u hebt geconstateerd dat DSM al jarenlang niet echt actief participeert en die link, die verbinding met de stad eigenlijk niet zoekt. Ondanks dat de voorzitter op dat moment destijds zo'n uitspraak doet, heb ik de volgende vraag. Gegeven dat feit, was dat niet ook aanleiding geweest om toch wat actiever te worden en misschien toch af en toe hier en daar de voelsprietten uit te steken om te polsen hoe het er eigenlijk voor staat?

Wethouder De Beer

Dat is ook gebeurd. Ik refereerde aan de contacten die waarnemend burgemeester Roemer met DSM heeft gehad. Naderhand heeft de heer Wever deze contacten ook gehad. Er zijn dus ook contacten met de directeur DSM-Nederland geweest voordat de mededeling kwam dat het hoofdkantoor zou worden verhuisd. Die contacten zijn dus wel onderhouden. We hebben ook, weliswaar via het ambassadeursnetwerk van het Ondernemersfonds, DSM uitgenodigd om het gesprek aan te gaan om te kijken wat we gezamenlijk voor de stad kunnen betekenen.

Dan de vraag van de heer Verreck. Die ging over hoe we omgaan met de werkgelegenheid in Zuid-Limburg. Dat is een heel algemene vraag. Er zit geen absolute sturing op de bewegingen van werkgelegenheid in Zuid-Limburg. Dat niet in zijn algemeenheid. Natuurlijk gebeurt het voortdurend dat bedrijven van de ene naar de andere gemeente verhuizen, maar in Zuid-Limburg werken wij wel samen aan de economische profilering. Achter die economische profilering gaan zogenaamde speerpuntsectoren schuil. In Heerlen is

dat bijvoorbeeld de zorg en de medische logistiek maar ook retail en leisure. Samen met het bedrijfsleven proberen wij daar ook arrangementen op te bouwen voor de relevantie voor de schaal van Zuid-Limburg als geheel. Sittard-Geleen heeft natuurlijk de automotive en de bredere logistiek. Zo heeft Maastricht wat meer de traditionele maakindustrie, maar natuurlijk ook gewoon de leisure. Op die speerpuntsectoren proberen wij elkaar de ruimte te geven. We proberen ook te investeren in de economische profilering ten behoeve van heel Zuid-Limburg.

Als een bedrijf van enige omvang verhuist - althans dat was tot voor kort de gebruikelijke praktijk - dan nemen we onderling altijd via de lijn van de wethouders Economie even contact met elkaar op. Dan weten wij op een gegeven moment dat er een verhuisbeweging gaat komen. Dat ligt misschien gevoelig, maar het is toch relevant om dat met elkaar te delen. Dan weten wij ook: dit zit eraan te komen. Prima. Dat is het. Maar het DSM-hoofdkantoor is natuurlijk echt van een totaal andere orde.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Dat is interessant. U noemt dat er een soort informeel overleg plaatsvindt tussen u en bijvoorbeeld uw collega-wethouder Economie uit Maastricht. Deze wethouder heeft dat dus in dit dossier niet gedaan. Wat vindt u daarvan? Daar ben ik wel benieuwd naar. Als je met elkaar afsprekt dat je het met elkaar kortsluit als er verhuisbewegingen binnen je regio ontstaan, dan zou ik er, ondiplomatiek gezegd, pisluk van worden. Ik ben dus wel heel benieuwd naar hoe u dit ziet en hoe u dit voelt.

Wethouder De Beer

Het is geen absolute regel. Het staat dus nergens geschreven. Het is wel de praktijk dat we elkaar op de hoogte stellen van relevante verhuisbewegingen. Dat hebben wij in het verleden gedaan als het gaat om bedrijven die van Sittard naar Heerlen kwamen et cetera. Ik zei net ook al: het DSM-hoofdkantoor is echt van een totaal andere orde. Daar heeft het college denk ik ook bij woorden van de burgemeester absoluut uitgestraald dat het Maastricht had gesierd als ze aan de voorkant contact had gezocht met de gemeente Heerlen. We hadden dan in gemeenschappelijkheid kunnen kijken wat we daaraan hadden kunnen doen ten behoeve van Heerlen en de regio.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Het is mooi dat het college dat uitstraalt. Maar nu heeft u morgen een afspraak met uw collega-wethouder Economie uit Maastricht. Ik weet niet wie dat is. U weet zelf misschien beter wie dat zal zijn. Wat zegt u dan tegen die man of vrouw? Ik weet het niet. Zo van: waarom heb je me niet gebeld? Of hoe gaat zo'n gesprek dan? Daar ben ik wel benieuwd naar. U straalt een soort flegmatiek uit, zo van: het doet me allemaal niets.

Wethouder De Beer

Nou, dat is absoluut niet het geval.

De heer Verreck, PvdA (interruptie)

Maar dat straalt u uit. Dat is de indruk die u wekt.

Wethouder De Beer

Even over uw woorden. Als u vraagt: bent u pisluk over dit dossier? Ja, ik ben pisluk over dit dossier.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Door een fractie die inmiddels hier niet meer in ons midden is, is eerder een redenering gehanteerd die mogelijk een beetje in het midden zou kunnen zijn gebleven. Ik denk niet dat dit het geval is, maar ik wil dat toch even scherp hebben, zodat daar geen enkel misverstand meer over kan bestaan. Ik heb geconstateerd dat in de openbare stukken waarnaar werd verwezen niets stond over dat Heerlen al geïnformeerd zou zijn voor het moment waarop de burgemeester werd geïnformeerd. Kan het college

bevestigen dat dit zo is? Met andere woorden, dat we het verhaal dat dit anders zou zijn geweest, echt definitief naar het rijk der fabelen kunnen sturen?

Wethouder De Beer

Ja, volgens mij heeft de burgemeester dat net goed verwoord, zoals hij dat heeft gezegd.

De heer Meyer, SP (interruptie)

Ik vraag dit niet omdat ik u van iets anders beticht of wat dan ook, maar zodat daar geen enkel misverstand over bestaat. Er is dus ook geen enkel ander informeel contact geweest daarover tussen u en anderen uit Maastricht? Zodat als iemand het hier nog een keer suggereert, wij weten dat dit volstrekte quatsch is, in goed Nederlands gezegd.

Wethouder De Beer

Ja. Ik heb net ook gerefereerd aan contacten die we normaliter weleens hebben rondom verhuiscbewegingen tussen de gemeenten onderling. Die zijn in deze casus niet ontstaan.

De heer Daamen, Partij Hoensbroeks Belang (interruptie)

Ik hoor net dat de informele wijze is dat de wethouders elkaar informeren. Misschien wordt het tijd om dit met uw collega-wethouders te formaliseren door middel van een convenant of zoiets, zodat daar afspraken over worden gemaakt waar iedereen zich aan committeert.

Wethouder De Beer

Je kunt natuurlijk heel veel op schrift vastleggen. Uiteindelijk gaat samenwerking en regionale samenwerking om vertrouwen. Die is gebaseerd op praktijk, ervaringen, et cetera. Dat is de basis. Ik denk dat de raad een heel duidelijk en krachtig debat en signaal heeft afgegeven richting het college hoe het moet handelen richting de collega-colleges in Zuid-Limburg en in Maastricht in het bijzonder. Daar gaan wij ook naar handelen. Wij kunnen wel regeltjes gaan bedenken, maar uiteindelijk gaat het om hoe je met elkaar omgaat.

De voorzitter

Dan vraag ik aan de heer Kastrop om toch nog even de voorzittershamer over te nemen.

De heer Kastrop is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Dat doe ik, voorzitter. Aan u het woord voor het beantwoorden van de gestelde vragen in de tweede termijn.

Burgemeester Wever

Ik hoorde in de tweede termijn heel terecht iemand zeggen - dat was de heer Hazen: volgens mij zijn het college en de raad het een keer unaniem helemaal met elkaar eens. Daar wilden wij graag heel erg bij aansluiten. Wij zijn het echt heel erg met elkaar eens over dit dossier. Qua boosheid, qua het feit dat dit niet kan, qua het feit dat wij toch de kans willen krijgen om alsnog een aanbod te doen. Om als dat niet lukt, toch te praten over die ereschuld, om dat over te nemen. Om daarmee aan de slag te gaan. Kijken wat we voor elkaar krijgen. Om met de provincie en DSM daarover in gesprek te gaan. Te kijken of het geld van de provincie van tafel kan. Te kijken of we inderdaad samen met de provincie iets kunnen doen rondom die ereschuld, ook van DSM en wat dat dan zou zijn. Maar nogmaals, toch proberen of wij die kant nog kunnen krijgen.

Wij hebben die twee moties gezien. We snappen dat ze nu in elkaar zijn. We omarmen eigenlijk de intentie van beide moties, waarin wordt gezegd: knok daarvoor. Ga niet een kopje thee drinken, maar knok ervoor.

Ga op zijn minst uitstralen dat het verdorie echt een erfenis is. Dat het echt niet rechtvaardig is dat dit gebeurt en dat wij een kans krijgen. Knok ervoor om te zorgen dat die ereschuld wordt ingelost, als we dat hoofdkantoor toch niet krijgen, en dat er iets komt op basis van een goed verhaal dat wij moeten hanteren. Ga tot die tijd niet op niet-cruciale punten met Maastricht samenwerken. Ik bedoel, wij hebben het over de Hogeschool van de Diplomatie gehad. Op een aantal punten moeten we samenwerken. Dat zullen wij ook doen. Wettelijk verplicht is wettelijk verplicht. Maar totdat er zicht is op mogelijkheden voor ofwel het doen van een aanbod, ofwel het krijgen van een goede compensatie, zijn wij bereid om samen met jullie de schouders eronder te zetten en te zeggen: dat gaan we niet doen. Wij gaan gewoon een moreel appel doen op iedereen om ervoor te zorgen dat er hier in Heerlen iets goeds komt. Daarmee willen we echt laten zien dat raad en het college in deze een eenheid zijn. We gaan het niet meer hebben over het proces of over procedures. Die reflectie waar om is gevraagd, doen wij echt wel in het college, want dat doen we continu. In dit dossier is dat echt heel lastig geweest. Het is niet voor niets dat we even schorsen. Ook dat is een vorm van reflectie om met elkaar te benadrukken: wij zijn het eigenlijk volledig met jullie eens. Wij hebben diezelfde woede, diezelfde boosheid en wij willen hetzelfde bereiken als jullie. Dat willen wij ook uitstralen. Daarom zijn we ook heel blij dat er één motie op tafel komt. Ik neem aan dat die straks ook weer unaniem wordt gesteund. Dan hebben wij ook een heel uniforme, eensgezinde boodschap. Dat betekent niet dat ik morgen een kopje thee ga drinken in Maastricht. Dat moge heel duidelijk zijn. Dat was mijn reactie.

De voorzitter

Ik dank u. Ik geef graag het woord terug aan de reguliere raadsvoorzitter, de burgemeester.

Burgemeester Wever is nu de voorzitter van de vergadering.

De voorzitter

Ik kijk even naar de heer Meyer en de heer De Groot. Heeft u behoefte om de in elkaar geschoven motie toe te lichten?

De heer De Groot, Ouderenpartij Heerlen

Ja, heel kort. Er zat behoorlijk wat overlap in beide moties. De intenties van beide moties zijn denk ik ook duidelijk. Het enige stukje dat wij nog hebben toegevoegd, zit met name in het beroep doen op het college om een moreel appel te doen op partijen als DSM en de provincie om geen overheidsgeld ter beschikking te stellen in deze kwestie.

De voorzitter

Dank u wel. De heer Meyer nog?

De heer Meyer, SP

De heer De Groot heeft het volkomen perfect verwoord.

De voorzitter

Dank u wel. De motie is in iBabs gezet, dus iedereen heeft hem even kunnen raadplegen. Is er behoefte aan stemming over de motie of aan een toelichting? Mevrouw Schreurs.

Mevrouw Schreurs, Partij Hoensbroeks Belang

Wij willen graag een stemverklaring afgeven. We zijn het uiteraard eens met de motie. We waren blij met de nuancering dat de samenwerking doorgaat waar dat nodig is en dat dit geen belemmering hoeft te zijn. Er lopen natuurlijk meerdere samenwerkingen met Maastricht dan alleen maar met het gemeentelijke apparaat. Voor de rest zijn wij het helemaal eens. Zeker gezien de reactie van mevrouw Penn die de heer

Meyer voorlas. Dat is gewoon onacceptabel. Het getuigt van geen zelfreflectie. Vandaar. Wij steunen deze motie.

De voorzitter

Dank u wel. Hebben nog anderen behoefte aan een stemverklaring? Dan is deze motie unaniem aanvaard.

Sluiting

Ik sluit bij deze de vergadering. Ik dank u hartelijk voor uw opkomst en wens u nogmaals een heel fijn reces. Dank u wel.

De voorzitter sluit de vergadering om 20.45 uur.

Aldus vastgesteld tijdens de openbare vergadering van de gemeenteraad van Heerlen van 29 september 2021,

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever